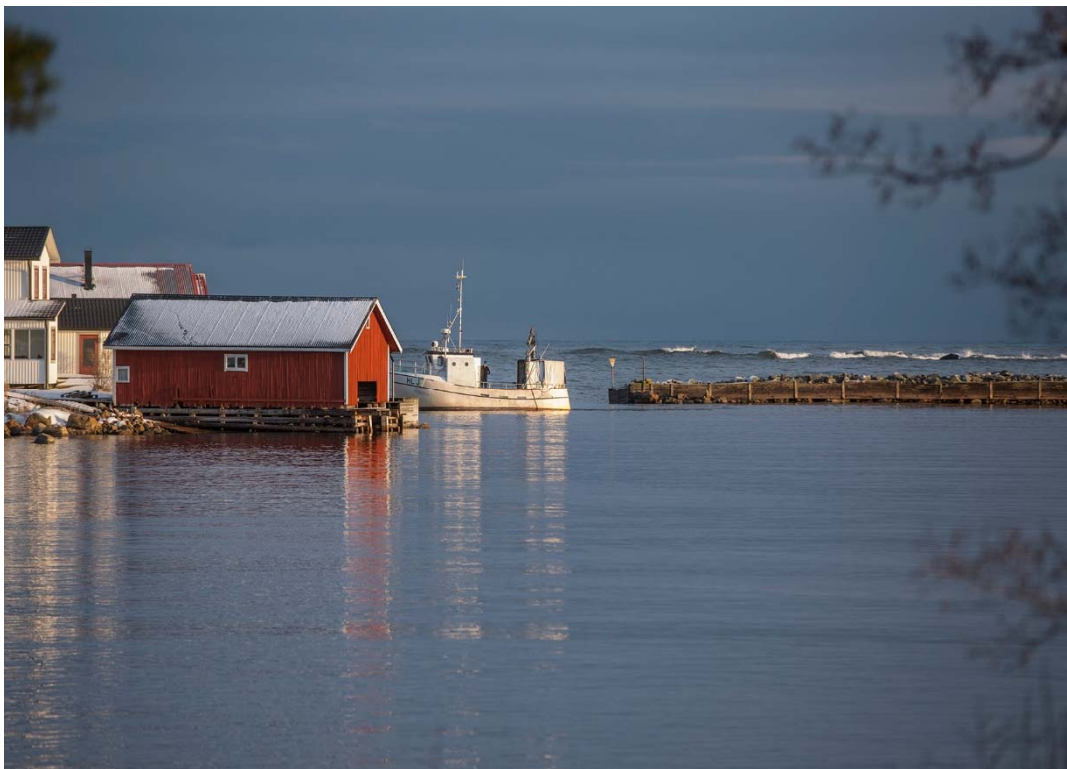

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål och budget 2018 - 2021

Nordanstigs kommun

Fastställt av kommunfullmäktige
2017-10-02 § 74
2017-10-02 § 75

Innehållsförteckning

1 Kommunstyrelsens ordförande	5
2 Kommunstyrelsens vice ordförande	6
3 Större förändringar 2018 – 2021	7
4 Politisk organisation och förvaltningsorganisation	8
4.1 Kommunfullmäktige	10
4.2 Kommunstyrelsen	10
4.3 Ledningsutskott	10
4.4 Utbildningsutskott	10
4.5 Omsorgsutskott	10
4.6 Social myndighetsnämnd	10
4.7 Byggnadsnämnd	10
4.8 Valnämnd	11
4.9 Kommunrevision	11
4.10 Nordanstigs kommunala bolag	11
5 Omvärld	12
5.1 Sammanfattning av Ekonomirapporten, maj 2017 - Om kommunernas och landstingens ekonomi	12
5.2 Samhällsekonomin påverkar kommunen	13
5.3 Skatteunderlag	14
6 Nordanstigs kommun, invärld	15
6.1 Kommunens invånare	15
6.2 Befolkningsprognos	16
6.3 Nordanstigs näringsliv	17
6.4 Arbetsmarknad	18
7 Personal	19
7.1 Personalpolitisk inriktning	19
7.2 Händelser inom personalområdet	19
7.3 Sjukfrånvaro	19
8 Styrning	20
8.1 Vision 2020 Nordanstig Naturligtvis - här förverkligar du dina livsdrömmar	20
8.2 Visionsarbete	20
8.3 Målstyrningsprocess	20
8.4 Kommunfullmäktiges ansvar i målstyrning- och budgetprocessen	20
8.5 Kommunstyrelsens ansvar i målstyrning- och budgetprocessen	20
9 Politiska inriktningar och ambitioner 2015 - 2019	21
9.1 Barn och unga	21
9.2 Kultur och fritid	22
9.3 Boendemiljö och kommunikation	22
9.4 Miljö och hälsa	23
9.5 Trygg som medborgare	23
9.6 Näringsliv och arbetsmarknad	24
9.7 Personalpolitik	24

10 God ekonomisk hushållning	25
10.1 Ansvarsfördelning budget 2018 - 2021	25
10.2 Budgetföresättningar 2018 - 2021	26
10.3 Driftbudget 2018	26
10.4 Flerårsplan 2019 - 2021	27
10.5 Investeringsbudget.....	27
11 Kommunens verksamheter	28
11.1 Kommunstyrelsen	28
11.2 Ledningsutskottet.....	32
11.3 Utbildningsutskottet.....	39
11.4 Omsorgsutskottet.....	41
11.5 Byggnadsnämnden	46
11.6 Social myndighetsnämnd.....	46
12 Kommunens ekonomi.....	47
12.1 Resultatbudget 2018 inklusive kapitalkostnader.....	47
12.2 Resultatbudget flerårsplaner 2019 – 2021 inklusive kapitalkostnader.....	48
12.3 Kassaflödesanalys 2018 – 2021	49
12.4 Balansräkning 2018 – 2021	50
12.5 Sammanfattning	50
13 Bilagor	53
13.1 Bilaga 1: Ordlista.....	53
13.2 Bilaga 2: Redovisningsprinciper.....	54
13.3 Bilaga 3: Nordanstigs kommun i ett historiskt perspektiv.....	56
13.4 Bilaga 4: Kommunfullmäktiges protokoll 2017-10-02.....	57

1 Kommunstyrelsens ordförande

Budget 2018

Nytt år med nya utmaningar

Först och främst vill jag vara tydlig med att de kommande åren inte saknar utmaningar. Samtidigt vet jag att Nordanstigs läge, mitt emellan Sundsvall och Hudiksvall, ger oss goda förutsättningar att växa och bli fler. Den nya E4:an till Sundsvall har kortat restiden för dem som pendlar till arbete och studier.

Vårt intensiva arbete för att sträckan till Hudiksvall ska bli en fyrfältsväg fortsätter.

Våra kustområden utvecklas just nu snabbt genom både kommunala och privata initiativ. I Morängsviken marknadsförs tomter för bostadsbyggande, och i Sörfjärden drivs utvecklingen av privata exploatörer. Många besökare upptäcker vår kommun tack vare Trolska skogen i Mellanfjärden, där också campingen är på gång att utvecklas. I Hassela pågår flera projekt för att utveckla bygden, där både näringsliv och besöksnäring har betydelsefulla roller.

I våra skolor görs ett viktigt arbete varje dag. Tillsammans med Skolverket genomförs Bästa skolasatsningen som ytterligare höjer kvaliteten i skolan. Men barnen behöver också en trivsamt och trygg miljö, därför investerar vi i skolans och förskolans utemiljöer.

Social omsorg behöver minska sina kostnader och där vill vi att öppenvården utvecklas. Det förebyggande arbetet är viktigt för att minska kostnaderna, men framför allt för att människor inte ska hamna i utanförskap.

Kommunfullmäktiges beslut att bygga trygghetsboende för våra äldre står fast.

Vi har i vår lilla kommun vant oss vid en arbetslöshet som är den lägsta i länet och i de flesta grupper faktiskt en bit under riksgenomsnittet. Samarbetet med vårt lokala näringsliv och andra myndigheter är en förklaring till de positiva siffrorna.

För samarbete är en framgångsfaktor – inte minst med andra kommuner genom exempelvis Hälsingerådet och Sundsvallsregionen. Det arbetet vill vi fortsätta att utveckla till gagn för Nordanstig.

Monica Olsson (S)

Kommunstyrelsens ordförande

2 Kommunstyrelsens vice ordförande

Kommentarer till budgetarbetet 2017

Med 2016 års bokslut som bakgrund, och med ett driftöverskott på nästan 40 miljoner kronor före avsättning till pensionsåtaganden, verkade ekonomin trygg och stabil.

Den flerårsplan som antogs av kommunfullmäktige i november 2016 visade en prognos på ekonomisk balans även inför 2018.

När verksamheten presenterade sina kostnader och intäkter i mars 2017, visade det sig att verksamheten låg 25 miljoner kronor högre i sina åskanden – i förhållande till den tidigare fastställda kostnadsramen – för att klara sina åtaganden.

Ekonomikontoret, verksamhetschefer, kommunchef och politik har vänt på alla stenar för att ta fram kostnadsreduceringar. Den budget vi nu lägger fram är i balans, men för att uppfylla detta krävs stor återhållsamhet inom alla verksamheter. I det samlade budgetdokumentet framgår att den kommunala verksamheten innebär ett omfattande åtagande som vi har att genomföra 2018 och framåt.

Vi har i vår kommun en lojal och ambitiös personal som varje dag utför ett mycket gott arbete. Jag är därför övertygad om att vi kommer att klara den utmaning som 2018 års budget utgör.

Bergsjö 2017-08-27

Stig Eng

Ledningsutskottets ordförande samt kommunstyrelsens vice ordförande

3 Större förändringar 2018 – 2021

Kommunens visions- och målprocess ska intensifieras hösten 2017 för att kunna integreras med budgetprocessen 2019. Detta kommer ge mer utrymme för uppföljning och dialog under senare delen av året.

De kommande åren behövs en fördjupad planering och justeringar av detaljplaner inför ny E4 och Ostkustbana. Planer för boende, handel och industri i anslutning till stationslägen bör dras upp. I Harmånger och Gnarp behöver industrimark färdigställas och köp av reservmark genomföras.

Antalet besökare till vår webbplats och sociala medier bör öka för att nå ut med kommunens arbete till fler och för att höja värdet av vårt varumärke. E-tjänster inrättas för att förbättra kommunens service gentemot medborgarna, och antalet e-tjänster ska successivt ökas.

VA-utbyggnaden efter kusten från Mellanfjärden till Strömsbruk bör komma igång och i samband med det återuppta Kustvägens förlängning söderut. I Morängsviken ska försäljning av tomter påbörjas. En successiv omställning av fordonsparken och dess infrastruktur, i första hand mot elbilar, kommer att ske.

Fortsatt arbete tillsammans med Skolverket kring satsningen samverkan för bästa skola. Nya förstelärare med inriktning engelska, matematik och fortsatt satsning på svenska och svenska som andra språk.

Nordanstigs kommun påbörjade 2014 stora förändringar inom äldreomsorgens särskilda boenden. För att kunna möta upp behoven är det viktigt att det inom kommunen finns olika boendemöjligheter. Trygghetsboenden behöver driftsättas så att kommunen kan erbjuda alternativa boendeformer. I november 2015 fattade kommunfullmäktige beslut om att Hagängsgården ska avvecklas som särskilt boende och omställas till trygghetsboende varför verksamheten fortsatt arbetar för att verkställa kommunfullmäktiges beslut. Inom äldreomsorgen kommer verksamheten fortsatt att arbeta med att utveckla och planera hemtjänsten på ett kostnadseffektivt sätt. För att kunna genomföra det planeras nya arbetssätt där teknik inom vården är en viktig del. Vidare kommer verksamheten att bedriva särskilt boende i de fastigheter som politiken beslutar om.

Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning planerar verksamheten att utveckla den dagliga verksamheten då en av enheterna flyttade in i nya lokaler våren 2017. Utifrån det ges enheten utökade möjligheter till en förbättrad verksamhet för de brukare som har behov av insats. Målsättningen är att kunna erbjuda mer individanpassade aktiviteter och att då även kunna avsluta några tjänsteköp där vi tidigare ej kunna erbjuda insats så att han/hon uppnår goda levnadsvillkor enligt LSS.

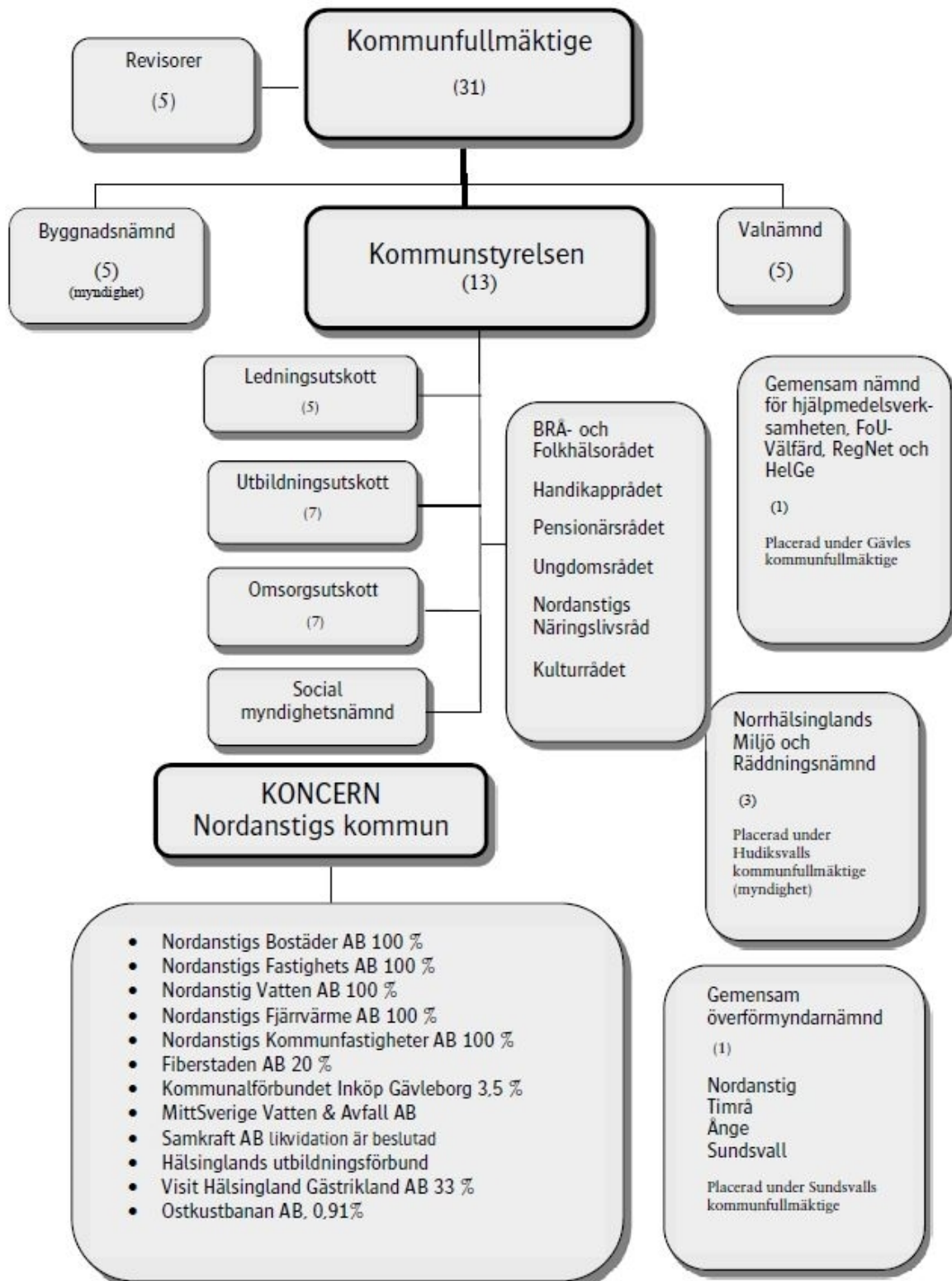
Individ- och familjeomsorgen kommer att ha ett fortsatt stort rekryteringsbehov. Kommunens arbete mot att bli en än mer attraktiv arbetsgivare behöver fortsätta. Verksamheten ser också behovet av ett aktivt förebyggande arbete. Insatserna inom socialtjänstens öppenvård bör utvecklas. Samverkan kring arbetslösa och människor i utanförskap är en högt prioriterad fråga för regeringen och flera initiativ har tagits på nationell nivå. Samverkan inom kommunen, och mellan stat och kommun, utvecklas ständigt.

På barn och ungdomssidan finns ett mål att kunna rekrytera ett kontrakterat jourhem som skulle kunna möjliggöra en bättre planerad placering utifrån att socialsekreterare ges mer tid att utreda och handlägga akuta ärenden. Kostnaden för ett kontrakterat jourhem ligger inom budgetram.

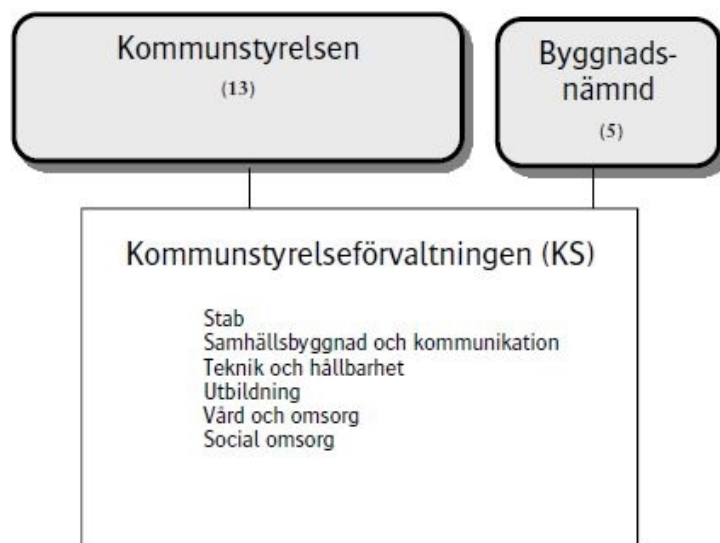
Stödboendet för ungdomar i åldern 16-21 fortsätter att utveckla nya arbetsmetoder och målet under de kommande åren är att kunna inkorporera ytterligare möjligheter till insatser för individ och familjeomsorgen. Detta kan inkludera som exempel en insats som professionell kontaktperson till en ungdom eller att vara fältassistent som en del i det dagliga arbetet. Verksamhetens möjligheter till att erbjuda olika insatser utvidgas, dock inte antalet anställda.

Inflyttning av vuxna och familjer inom gruppen utrikesfödda är viktig för kommunen och arbetet på flyktingenheten med en lyckad integration är därför betydelsefull. Prioriteringen ligger här på att förbereda för ett lyckat inträde på arbetsmarknaden och samarbetet med arbetsförmedling, kommunens olika enheter och lokala aktörer är av största vikt.

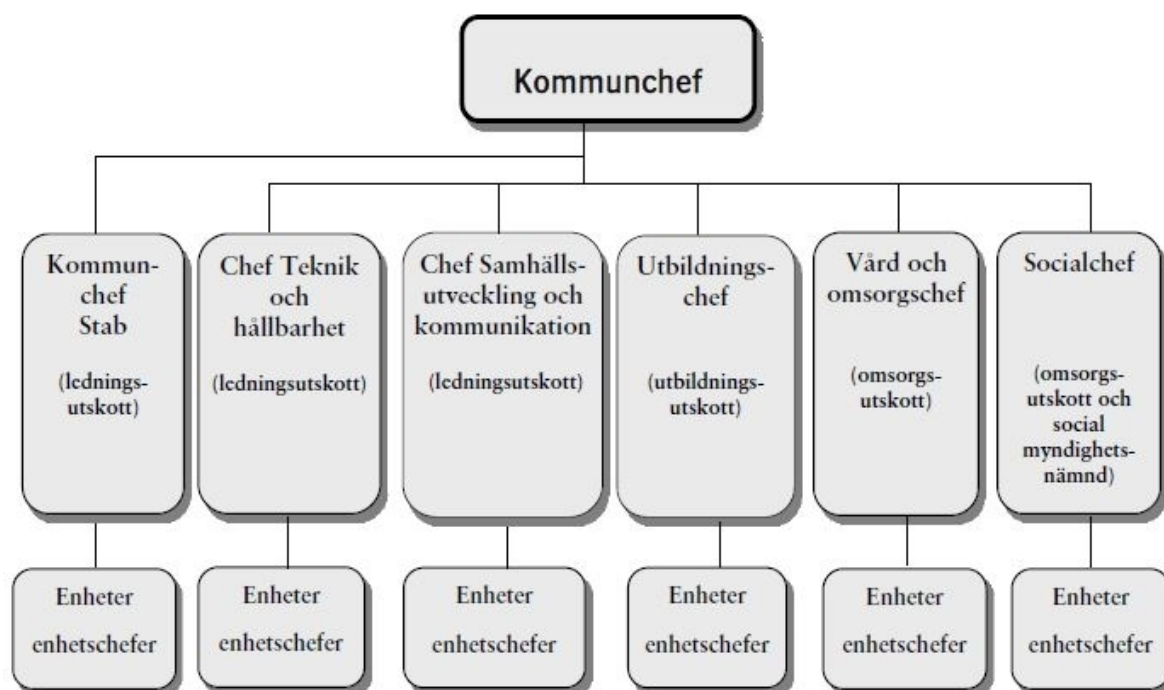
4 Politisk organisation och förvaltningsorganisation

Kommunförvaltningen

Kommunstyrelseförvaltningen

4.1 Kommunfullmäktige

Ordförande: Stig Jonsson (S)

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige.

4.2 Kommunstyrelsen

Ordförande: Monica Olsson (S)

Kommunstyrelsen har det operativa ansvaret för kommunens verksamhet. Kommunstyrelsen har tre utskott och en social myndighetsnämnd. Utskottens främsta uppgift är att se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs, att följa upp verksamheten inom respektive verksamhetsområde och att bereda kommunstyrelsens ärenden.

Kommunstyrelsen har 13 ledamöter som väljs av kommunfullmäktige. Från den 1 juli 2013 beslutade fullmäktige att samla all verksamhet under kommunstyrelsen. I den politiska organisationen har kommunstyrelsen tillsatt tre utskott: ledningsutskottet, utbildningsutskottet och omsorgsutskottet.

Kommunstyrelsen är kommunens ”regering”. Den har den ledande politiska rollen och samordnar och utvecklar kommunens totala verksamhet. Det är också kommunstyrelsen som ser till att kommunfullmäktiges riktlinjer efterlevs och den har uppsikt över alla kommunala nämnder, styrelser och bolag.

Kommunstyrelsen har direkt ansvar för kommunens ekonomi, översiktlig planering, kommunala bolag, mark och fastigheter, information samt räddningstjänst. Näringslivsfrågor, civilt försvar och arkiv hör också till kommunstyrelsens ansvarsområde.

Kommunstyrelsen leder och samordnar kommunens intressen. Det är kommunstyrelsen som förbereder de ärenden som kommunfullmäktige beslutar om. Den har också övergripande ansvar för att besluten verkställs.

4.3 Ledningsutskott

Ordförande: Stig Eng (C)

Ledningsutskottets verksamhetsområde omfattar bland annat övergripande finansiella och personalpolitiska frågor, näringslivsfrämjande åtgärder, infrastruktur, kommunikationer och andra kommunövergripande strategiska funktioner samt kultur.

4.4 Utbildningsutskott

Ordförande: Erik Eriksson Neu (S)

Utbildningsutskottets verksamhetsområde omfattar förskola, skola och bibliotek.

4.5 Omsorgsutskott

Ordförande: Åke Bertils (S)

Omsorgsutskottets verksamhetsområde omfattar vård och omsorg om äldre och funktionshindrade, integration samt arbetsmarknad.

4.6 Social myndighetsnämnd

Ordförande: Åke Bertils (S)

Sociala myndighetsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten enligt Socialtjänstlagen (SoL), med kompletterande tvångslagstiftning och följdagar jämte familjerättslig lagstiftning med undantag av det som gäller omsorgen av äldre- och funktionshindrade.

4.7 Byggnadsnämnd

Ordförande: Carin Walldin (S)

Byggnadsnämnden fattar beslut i frågor som rör myndighetsutövning utifrån plan- och bygglagen.

4.8 Valnämnd

Ordförande: Carin Walldin (S)

Valnämnden fullgör de uppgifter som enligt vallagen och övriga valförfattningar ankommer på valnämnd.

4.9 Kommunrevision

Ordförande: Sverker Söderström (L)

Kommunrevisionen arbetar på kommunfullmäktiges uppdrag enligt kommunallagen kap 9 och god revisionsse.

4.10 Nordanstigs kommunala bolag

Nordanstigs kommunala bolag består dels av helägda bolag som finns i koncernsammanställningen som redovisas i delårsrapport och årsredovisning, dels av företag som är uppdragsföretag där kommunen äger en viss del.

5 Omvärld

5.1 Sammanfattning av Ekonomirapporten, maj 2017 - Om kommunernas och landstingens ekonomi

Kommunernas resultat 2016 var ett av de starkaste någonsin trots att kostnaderna ökade ovanligt kraftigt. De närmaste åren kommer den kraftiga ökningen av antalet barn och äldre fortsätta. Denna ökning motsvaras inte av en lika stor tillväxt i skatteunderlaget. Fram till 2020 kommer ett gap uppstå mellan underliggande intäkter och kostnader på 40 miljarder kronor om verksamheten fortsätter utvecklas som hittills. Detta är inte hållbart. Gapet måste täckas, vilket kan ske på olika sätt och det troligaste är en kombination av olika åtgärder.

Behoven av välfärdstjänster ökar snabbare än någonsin tidigare.

Befolkningen växer, särskilt i yngre och äldre åldrar, vilket ökar kommunsektorns kostnader om alla ska få samma välfärd som i dag. Sedan början av 1980-talet har demografiska förändringar inneburit ökade verksamhetskostnader med i genomsnitt cirka en halv procent per år. Det innebär att kostnaderna för välfärd ökat som en följd av förändrad befolkning, men kostnaderna har dessutom ökat utöver vad den förändrade befolkningen har föranlett.

De senaste årens stora befolkningsökning har resulterat i att behoven nu ökar tre gånger så snabbt, cirka 1,5 procent per år. Det är en ökningstakt som förväntas fortsätta under lång tid framöver.

Det innebär att kostnaderna skulle öka med cirka 10 miljarder kronor mer per år än vi varit vana vid, räknat i dagens kostnadsnivå. Den främsta orsaken till befolkningsökningen är nettomigration, men även födelseöverskottet bidrar till ökningen. Framtida nettomigration är svår att prognostisera och beror på en rad faktorer, inte minst förhållanden i omvärlden. Födelseöverskottet beror främst på att generationen från slutet av 1980 och början av 1990-talen kommit upp i barnafödande åldrar, men också på att en relativt stor andel av den invandrade befolkningen är i barnafödande åldrar.

Samtidigt som vi har en snabb ökning av barn och unga blir kostnaderna för den stora fyrtiotalistgenerationen allt mer märkbara inom hälso- och sjukvården och så småningom även i äldreomsorgen.

De personer som föranleder de högsta kostnaderna är barn, unga och gamla, då välfärdens verksamheter, såsom äldreomsorg, barnomsorg, skola och sjukvård, främst riktar sig mot dessa grupper. Dilemmat är att ökningen av de personer som står för det mesta av skatteintäkterna, personer i yrkesverksam ålder, är betydligt blygsammare. Om vi inte hade haft någon invandring skulle antalet personer i åldern 20–64 år till och med minska fram till år 2020. Så hela ökningen av gruppen i yrkesverksam ålder är ett resultat av vår nettoinvandring.

Högkonjunktur med nedåtrisk

Tillväxten i den svenska ekonomin är för närvarande stark, med kraftig sysselsättningsökning och bra tillväxt i skatteunderlaget. Vi befinner oss i en högkonjunktur. Efterfrågan på arbetskraft är stor och det blir allt svårare för arbetsgivarna att hitta arbetskraft med rätt kompetens, inte minst i kommuner och landsting. Högkonjunkturen väntas kulminera under 2018. För åren därefter, 2019–2020, antas ekonomin successivt återgå till ett konjunktorellt normaltillstånd vilket innebär att sysselsättningen stagnerar och att skatteunderlaget utvecklas svagare.

Det goda resultatet 2016 förklaras av en bra utveckling av skatteunderlaget, extra statligt stöd och stora reavinster.

Sysselsättningsökning trots brist på arbetskraft

Ytterligare ett skäl till att kostnaderna ökar är bristen på arbetskraft. Som en följd av den kraftiga befolkningsökningen har antalet anställda lärare, socialsekreterare med flera ökat kraftigt. Det är idag svårt att rekrytera utbildad personal inom många områden och bristen på arbetskraft pressar upp kostnaderna för hyrpersonal och andra lösningar. Det gäller till exempel sjuksköterskor, särskilt specialistsjuksköterskor, vissa lärare och socionomer. Nya sätt att arbeta innebär att arbetsuppgifterna renodlas där kringuppgifter som inte kräver specialistkompetens kan utföras av andra yrkesgrupper.

Växande gap mellan intäkter och behov av verksamhet

Den ekonomiska kalkylen visar att de beräknade kostnaderna till följd av demografi, historisk trend, avskrivningar och finansnetto, ökar med 67 miljarder mer än de beräknade intäkterna med oförändrat skatteuttag fram till år 2020.

De generella statsbidragen antas från och med 2019 öka med 2 procent, i fasta priser, motsvarande ett historiskt genomsnitt. Tillsammans med redan beslutade höjningar innebär det en ökning med 12 miljarder

kronor fram till 2020 (jämfört med 2016). Kommunerna antas försämma sitt resultat med 15 miljarder medan landstingens resultat är oförändrat. Kommunsektorn antas, mot bakgrund av sin pressade ekonomi, endast kunna uppnå ett resultat på en procent av skatter och generella statsbidrag, vilket är lägre än de två procent som brukar utgöra riktmärke för god ekonomisk hushållning.

Därutöver krävs resultatförbättrande åtgärder på 40 miljarder. De teoretiska möjligheter som finns för att hantera detta är produktivitetsökning, produktionsminskning, ytterligare resultatförsämring eller resurstillskott genom skattehöjningar, höjda generella statsbidrag och avgiftshöjningar. Ingen enskild åtgärd löser hela gapet, utan det handlar om en kombination av åtgärder. Produktivitetsökningar är att föredra, förutsatt att de är möjliga att genomföra på ett hållbart sätt. Rent matematiskt skulle det räcka med cirka en procents årlig produktivitetsförbättring 2017–2020 för att sluta gapet. Det låter kanske inte så mycket, men i detta sammanhang är det viktigt att påpeka att det alltid genomförts effektiviseringar inom kommuner och landsting, men samtidigt som verksamheten hela tiden har effektiviserats har den också byggts ut.

Ökat fokus på effektivisering

Det gap som uppstår fram till 2020 i kalkylen stannar inte där utan det fortsätter att växa under lång tid framöver. Det gäller därför att hitta långsiktiga lösningar. Detta kan vara möjligt med hjälp av digitalisering och ändrade arbetssätt. Ökade behov behöver inte bara mötas med fler anställda utan även med arbetsbesparande lösningar som möjliggörs av ny teknik.

Det är dock inte troligt att sådana effektiviseringar kommer på plats tillräckligt snabbt, varför andra åtgärder behövs på kort sikt. Det finns sannolikt ett visst utrymme för skattehöjning och även för kostnadsminskningar genom traditionella rationaliseringar eller rena besparingar. Dessutom är statens ekonomi så god att det finns möjligheter att kraftigt öka de generella statsbidragen.

En viktig förutsättning är att insikten ökar om att sämre tider väntar och att det därför krävs ett ökat fokus på effektiviseringar. En annan förutsättning är att staten, kommuner och landsting samarbetar. Det är kommunernas och landstingens uppgift att effektivisera sina verksamheter medan staten har en viktig roll att skapa förutsättningar för detta.

Dagens ordning med detaljstyrning och riktade statsbidrag är inte förenlig med denna ambition. Tendensen är dessvärre att de riktade bidragen blir fler och mer detaljstyrande. I vårändringsbudgeten för 2017 finns flera förslag om nya riktade och tillfälliga satsningar, tvärt emot den inriktning som regeringen tidigare uttalat. Det kommuner och landsting behöver är generella och värdesäkrade statsbidrag för att kunna utforma och prioritera sin verksamhet och därmed få ut mesta möjliga för skattepengarna utifrån lokala förutsättningar.

Generella statsbidrag och stabila planeringsförutsättningar skapar långsiktighet och utrymme för effektivisering, utveckling och förnyelse. Kommuner och landsting måste bättre utnyttja den förbättrade tillgången till data om kvalitet och effektivitet och även de många jämförelsemetoder som finns tillgängliga.

Inte minst handlar det om att hitta effektivare sätt att klara välfärdsuppgifterna. Historiskt har stora förbättringar i effektivitet och produktivitet i samhället främst haft med ny teknik att göra. Nu finns stora, och välgrundade, förhoppningar kring den nya teknik som går under benämningen digitalisering.

De senaste årens landvinningar kopplade till digitalisering vittnar om en teknisk revolution med potential att automatisera många arbetsuppgifter som idag sköts av människor. Detta innebär också stora möjligheter för kommuner och landsting där processer och arbetsuppgifter inom stora områden som vården och skolan kan automatiseras eller lösas med andra arbetsmetoder.

Källa: Ekonomirapporten, Sveriges Kommuner och Landsting

5.2 Samhällsekonomin påverkar kommunen

Skatteintäkter

Kommunens huvudsakliga intäkter är skatteintäkter och statsbidrag som beror på landets konjunkturläge, det vill säga sysselsättningen och konsumtionen. Av stor vikt är den lokala arbetsmarknaden i den egna kommunen. Med andra ord ju fler som har arbete och betalar skatt desto färre är bidragsberoende för sin försörjning. Även kommunens skattekraft, kommunens befolkningsantal samt fördelning i åldrar påverkar intäkterna.

Sveriges kommuner och landsting gör tillsammans med SCB prognoser för varje kommuns skatteintäkter. Definitivt utfall redovisas först på hösten året efter redovisningsåret.

5.3 Skatteunderlag

Utdrag ur sammanfattning av Ekonomirapporten maj 2017, SKL

Åren 2006–2014 ökade skatteunderlaget, totalt sett, i samma takt som kommunsektorns kostnader i fasta priser. Åren därefter, 2015–2016 ökade kostnaderna kraftigt, främst som en följd av det stora antalet asylsökande. Staten har dock kostnadsansvaret för asylmottagandet och har därför kompenserat kommunerna. Även de demografiskt betingade kostnaderna ökade snabbare dessa år, vilket uppvägdes av att konjunkturen och skatteintäkterna utvecklades starkt. Åren 2017–2020 räknar vi med att tillväxten i skatteunderlaget sjunker medan demografiskt betingade kostnader fortsätter öka i snabb takt. Kostnaderna ökar också av andra skäl än demografiska. Framförallt som en följd av höjd ambitionsnivå på nationell och/eller lokal nivå. Men kostnadsökningar kan även komma av omställningskostnader, engångshändelser, ökade pensionskostnader etc. Historiskt har kostnadsökningen som kommer från annat än befolkningens utveckling varit drygt ½ procent per år.

Effekten av de demografiska förändringarna blir tydlig när man tar del av kommunernas och landstingens investeringsplaner. Enligt en enkät anger de 233 kommuner (motsvarande 85 procent av befolkningen) som svarat att man fram till och med år 2020 planerar bygga cirka 600 förskolor, cirka 350 grundskolor och gymnasieskolor, cirka 350 gruppboheter och äldreboenden samt cirka 150 nya idrottsanläggningar. Därutöver finns ett betydande behov av upprustning av befintliga byggnader och anläggningar. Dessutom byggs ett stort antal nya bostäder av de kommunala bostadsbolagen. Landstingen uppgraderar och bygger ut kollektivtrafik, sjukhusbyggnader och investerar i medicinteknisk utrustning.

De omfattande investeringar som planeras framöver finansieras genom försäljning av mark och tillgångar, samt likviditet som uppstår av överskottsresultat, avskrivningar och pensionsavsättningar. Pensionsavsättningarna är störst i landstingen där de ökar med närmare 40 miljarder kronor mellan 2016 och 2020, vilket utgör en kostnadsbelastning i resultaträkningen men genererar likviditet som kan återlånas. Därutöver sker en betydande extern upplåning som ökar kommunernas och landstingens befintliga lånestock. Stigande räntor framöver kommer att leda till ökade lånekostnader. Men framförallt leder de kraftiga investeringarna till ökade kostnader för drift och underhåll och personal i den mån verksamheterna byggs ut. När investeringar planeras kan det emellertid också finnas möjlighet att hitta nya effektivare lösningar.

År (%)	Definitiv			Preliminär
	2014	2015	2016	2017
Riket	3,36	3,16	5,05	4,30
Nordanstig	1,84	2,07	3,83	3,44
Hudiksvall	2,96	2,21	3,64	2,70
Sundsvall	3,41	2,18	3,92	3,64

En kommuns skattekraft är kommunmedborgarnas samlade beskattningsbara förvärvsinkomst för fysiska personer. Skatteunderlaget beräknas som skattekraften i kr/invånare.

Nordanstigs kommun har en lägre utveckling av skatteunderlaget, en lägre öppen arbetslöshet än riket i bägge åldersspannen 16-64 år och 18-24 år. Antalet arbetande samt deras inkomster är avgörande för kommunens skatteunderlag.

Tabellen ovan visar förändringen av skatteunderlaget i förhållande till föregående år.

6 Nordanstigs kommun, invärd

6.1 Kommunens invånare

Kommunens invånare

Befolkningen i Nordanstigs kommun har de senaste tio åren minskat med 299 personer. 2012 och 2014, 2015 och 2016 var flyttnettot positivt. Tidigare har flyttnettot varit negativt i många år. Prognosen från SCB visar på en minskning med cirka 4 personer för 2017. Därefter minskar befolkningen enligt prognosen med cirka 15 personer per år fram till 2021.

31-dec	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Definitiv	Definitiv					
Bergsjö	2 759	2 784	2 789	2 797	2 806	2 822	2 831
Gnarp	2 235	2 238	2 225	2 218	2 212	2 208	2 207
Harmånger	2 110	2 116	2 114	2 108	2 100	2 086	2 072
Hassela	808	816	818	811	800	783	767
Ilsbo	710	711	712	715	718	719	721
Jättendal	865	846	849	849	848	849	850
Totalt	9 490	9 511	9 507	9 498	9 484	9 467	9 448

2015 fanns 3 personer som inte hade någon specificerad boendeort.

Befolkningen i Nordanstigs kommun ökade 2016 med 21 personer från 9 490 till 9 511. Under 2015 minskade befolkningen med 3 personer från 9 493 till 9 490.

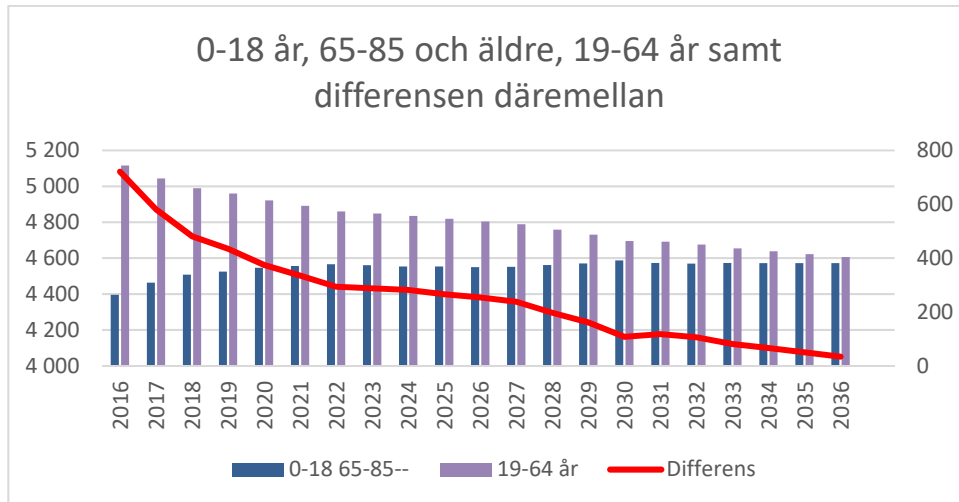
Befolkningsförändring	2015-12-31	2016-12-31
Födda	76	94
Döda	119	122
Inflyttade	566	572
Utflyttade	530	524
Invånare	9 490	9 511

6.2 Befolkningsprognos

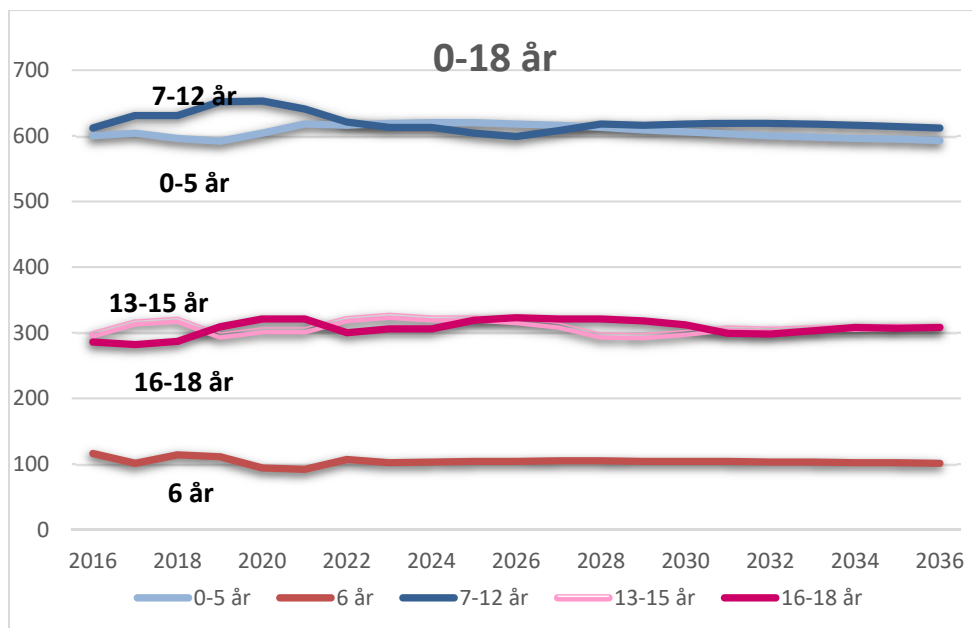
Befolkningsprognos

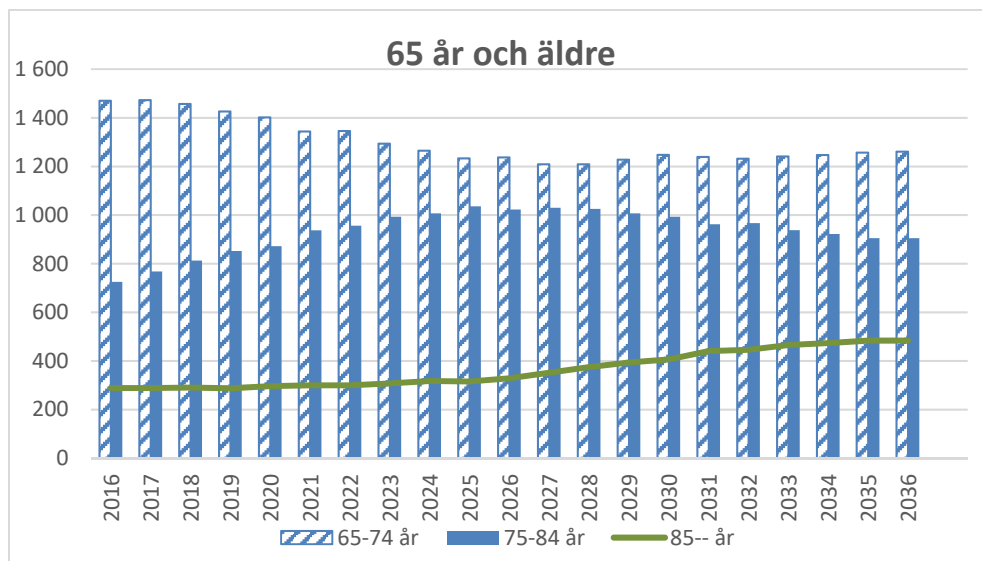
Prognosen, gjord av SCB, grundar sig på 2016 års befolkningsstruktur, med antaganden gjorda på fruktsamhet, dödlighet samt in- och utflyttning.

I SKL:s ekonomirapport (se avsnitt 5.1) finns ett resonemang avseende utvecklingen av befolkningen i yrkesverksamma åldrar gentemot barn och ungdom samt äldre. Nedan visas hur förhållandet mellan befolkning i yrkesverksam ålder och barn och ungdom samt äldre ser ut i Nordanstigs kommun.

Prognosen pekar på att 2016 är det drygt 700 fler i yrkesverksamma åldrar (19-64 år) än i åldersgrupperna 0 - 18 år och 65 år och äldre. Tjugo år senare d.v.s. 2036 är det endast drygt 30 personer fler i yrkesverksamma åldrar.

6.3 Nordanstigs näringsliv

Nordanstigs näringsliv

I Nordanstigs kommun står tillverkningsindustrin för drygt 26,5 % av arbetstillfällena. Övriga arbetstillfällen finns inom jordbruk, skogsbruk och fiske 6 %, privat dominerade tjänster 27 %, offentligt dominerade tjänster 38 % och ej specificerad verksamhet 2,5 %. (Statistik SCB.) kommunen har c:a 750 företag. 76 % har en anställd. 24 % har två eller fler anställda. Tio av företagen har fler än 20 anställda.

Under 2016 startade: 26 aktieföretag, 24 enskilda firmor.

Under senare år har stora investeringar skett inom en rad branscher bland annat inom trä-, metall- och jordbrukssektorn.

Inför kommande år

Ny hållbar tillväxtstrategi antogs av KF under hösten 2016. Prioriterat arbete under budgetperioden är att implementera strategin och genomföra delar ur strategin inom kommunens verksamheter, företagen, föreningar och invånare.

Näringslivsorganisationen ska dessutom bli mer aktiv i upphandlingsteknik i syfte att stödja våra lokalproducerande företag i upphandlingsfrågor. På så sätt kan företagen ta större andel av kommunens efterfrågan.

Besöks- och upplevelsenäringsen i kommunen är under tillväxt och en fortsatt positiv utveckling beräknas under 2016 och framåt. Speciellt ska framhållas Trolska Skogens upplevelsepark. Under femte säsongen besöktes anläggningen av mer än 30 000 personer.

De största privata arbetsgivarna i kommunen är:

SMP Parts AB

Iggesund Paperboard AB

Mitt Liv AB

Plyfa Plywood AB

För att bredda service och kompetens finns ett nära samarbete med; Region Gävleborg, hälsingekommuner, Sundsvallsregionen, länsstyrelsen, Norrlandsfonden, ALMI, Arbetsförmedlingen, Nyföretagarcentrum och Företagarföreningen.

6.4 Arbetsmarknad

Arbetsmarknad

Öppet arbetslösa och i program %	Alla 16-64 år		Ungdomar 18-24 år	
	2017-06	2016-06	2017-06	2016-06
Nordanstigs kommun	6,0	6,3	7,0	10,6
Hudiksvalls kommun	7,0	7,6	11,7	16,3
Sundsvalls kommun	7,3	7,4	11,0	11,7
Gävleborgs län	10,2	10,7	16,5	19,9
Västernorrlands län	8,3	8,2	13,0	14,0
Riket	7,2	7,2	9,9	11,1

7 Personal

7.1 Personalpolitisk inriktning

Den personalpolitiska inriktningen som ska prägla kommunens arbetsplatser är beslutad av kommunfullmäktige:

Den värdegrund som är personalpolitikens bas uttrycks i en människosyn som ser människan som aktiv, ansvarskännande och meningsskapande.

All personal utgör tillsammans organisationen. Organisationen är ett levande system som består av människor.

Arbetsgivaren vill aktivt verka för en organisationskultur som präglas av öppenhet, tillit, lärande, utveckling och kreativitet.

Den personalpolitiska inriktningen ska konkretiseras i det dagliga arbetet genom hur man möter varandra och den verksamheten är till för samt hur arbetet genomförs.

7.2 Händelser inom personalområdet

För att möta framtidens utmaningar krävs ett strategiskt och långsiktigt arbete för att säkra personalförsörjningen, och verksamheten har i uppdrag att arbeta fram en kompetensförsörjningsplan.

Som en del av Sundsvallsregionen pågår ett arbete för kompetensförsörjning. Genom gemensamma ledarutvecklingsinsatser ska ledarskapet utvecklas och under 2016 har utbildningar startat. Sedan tidigare pågår Trainee Södra Norrland, ett traineeprogram med kompetensförsörjning för kvalificerad personal.

Nordanstig ingår i ett länsgemensamt nätverk med målsättningen att marknadsföra de kommunala jobben i Gävleborg, genom bland annat deltagande i arbetsmarknadsmässor som vänder sig till högskolestuderande.

Inom det systematiska arbetsmiljöarbetet fortsätter utveckling av verktyg/system för rapportering av tillbud och olyckor samt skyddsronder, samt genomförande av medarbetarundersökning.

Nordanstig ingår i KIVO projektet, Kvalitetssäkrad inkludering i Vård och Omsorg. Deltar gör kommuner och landsting i Gävleborg, Västernorrland och Jämtland tillsammans med Arbetsförmedlingen och Kommunal. Syftet är att underlätta för den utlandsfödde att snabbare lotsas från arbetssökande med bristande kompetens till anställd samt att fler utlandsfödda ska bli bättre inkluderade i det svenska samhället.

Vård och Omsorgscollege innebär att utbildningssamordnare och arbetslivet samverkar för att förnya utbildningen inom omvårdnadsområdet.

Här samarbetar alla kommuner i Hälsingland och Gästrikland, Landstinget Gävleborg och utbildningsanordnare (privata och offentliga) sida vid sida för att möta de höga krav som kommer att ställas på vård och omsorg redan under det kommande decenniet.

Vårt lokala lönebildningsarbete blir en viktig del i att kunna rekrytera den kompetens vi behöver framöver.

7.3 Sjukfrånvaro

Fortsatt arbete, med att följa upp, analysera och genom insatser minska sjukfrånvaron hos kommunens medarbetare, sker tillsammans med företagshälsovården.

Den totala sjukfrånvaron uppgick till 8,0 procent 2016.

Med vår företagshälsovård fortsätter arbetet med KOF-metoden (Krav- och funktionsschema) för en strukturerad genomgång av balansen mellan krav och funktion i arbetet för medarbetare som har upprepade sjukfrånvaro.

Som ett komplement till vår företagshälsovård så har alla medarbetare möjlighet att få personligt samtalsstöd dygnet runt genom en upphandlad tjänst. Att få vägledning vid psykosociala, privatjuridiska och ekonomiska frågeställningar och tjänsten är helt anonym.

8 Styrning

8.1 Vision 2020 Nordanstig Naturligtvis - här förverkligar du dina livsdrömmar

- I Nordanstig kan du skapa det liv du vill. Här finns valfrihet, närhet till natur och människor, fantastiska möjligheter till aktiv fritid och ett rikt kulturliv.
- Nordanstigsandan ger tillväxt och gör att företagande, skola, omsorg och föreningsliv ständigt utvecklas och blommar.
- Attraktiv boendemiljö finns mitt i den vackra naturen, från kust till berg som vårdas ömt för framtida generationer.

8.2 Visionsarbete

Vision 2020 för Nordanstigs kommun antogs 2009.

I visionen finns sju gyllene slutsatser som förtydligar särskilt viktiga områden i utvecklingsarbetet. Man kan säga att visionen pekar ut färdriktningen, men det behövs också ledstjärnor som hjälp för att navigera. Strategiskt prioriterade övergripande inriktningar och ambitioner antas av kommunfullmäktige för varje mandatperiod för att hålla kompassriktningen mot vision 2020.

8.3 Målstyrningsprocess

Kommunfullmäktiges politiska inriktningar och ambitioner för Nordanstigs kommuns förvaltningar och helägda bolag är antagen fram till 2019. Utifrån dessa tas årligen kommunövergripande årliga mål, som ska styra det offentliga uppdraget och dess resursfördelning för näst kommande år.

För att säkerställa den framtida välfärden i Nordanstigs kommun krävs att hållbarhetsperspektiven avspeglas i kommunens alla verksamheter, att samsyn och ett gemensamt ansvar genomsyrar koncernens verkställighet av det offentliga uppdraget.

8.4 Kommunfullmäktiges ansvar i målstyrning- och budgetprocessen

Fastställa de övergripande politiska inriktningarna i Nordanstigs kommun för mandatperioden. Fastställa kommunfullmäktiges mål för innevarande år, tilldela resurser till kommunstyrelsen för att målen ska kunna uppnås samt följa upp och utvärdera kommunstyrelsens verksamhet och dess måluppfyllelse.

8.5 Kommunstyrelsens ansvar i målstyrning- och budgetprocessen

Kommunstyrelsen ansvarar för att sätta mål, prioritera resurserna på ett övergripande plan samt att regelbundet följa upp målen, kvaliteten och effektiviteten utifrån kommunfullmäktiges mål.

Kommunstyrelsen har i uppdrag att redovisa måluppfyllelsen inför kommunfullmäktige, minst en gång per år i samband med årsredovisningen. Tillsammans med byggnadsnämnden ansvarar för att genomföra fullmäktiges beslut.

Tjänstemannaorganisationen och ytterst ledningsgruppen ansvarar för hur arbetet ska genomföras för att nå bästa resultat.

9 Politiska inriktningar och ambitioner 2015 - 2019

(Kf § 135/2015)

Utifrån kommunfullmäktiges politiska inriktningar och ambitioner för Nordanstigs kommuns förvaltningar och helägda bolag:

- God ekonomisk hushållning, beskrivs i eget kapitel, 10 God ekonomisk hushållning
- Barn och unga
- Kultur och fritid
- Boendemiljö och kommunikation
- Miljö och hälsa
- Trygg som medborgare
- Näringsliv och arbetsmarknad
- Personalpolitik

har kommunfullmäktige beslutat om målområden som fullmäktige särskilt vill följa (Kf § 136/2015). Därefter har kommunstyrelsen tolkat fullmäktiges mål och formulerat konkreta mål. Målen följs upp och redovisas till kommunfullmäktige i delårsbokslut och årsredovisning.

Kommunens verksamheter kan inte ses isolerade från varandra. De måste samverka och förstärka varandra. Målen syftar gemensamt till att förverkliga Nordanstigs kommuns vision.

9.1 Barn och unga

Kommunfullmäktiges ambition med den övergripande inriktningen

Arbetet med barn och unga ska vila på en gemensam värdegrund. Denna värdegrund bygger på en människosyn som ser människan som aktiv, engagerad, ansvarsfull och medskapande.

Vår ambition är att barn och unga i Nordanstigs kommun ska växa upp och utbildas i en trygg och stimulerande miljö.

Kommunen ska stärka föräldrarollen genom bland annat familjecentraler. Detta ska vi uppnå genom att socialtjänst, skola och föräldrar samarbetar mot gemensamma mål. Vår starka ambition är att finna en långsiktig plan över skolan i Nordanstig så att alla elever, föräldrar och skolpersonal känner tillit och tror på framtiden. Alla beslut ska fattas med trovärdiga och sakliga underlag. Akutlösningar bör i möjligaste mån undvikas. Det är våra ambitioner att alla elever ska ha en bra skolmiljö och att alla elever ska tro på framtiden och vilja läsa vidare.

Vi ska erbjuda en bra utbildning, där barn och ungdomar känner inflytande och delaktighet och där undervisningen i för- och grundskola tar tillvara elevernas naturliga upptäckarglädje. Varje individ ska bemötas och utbildas utifrån sina egna förutsättningar och få stöd och uppmuntran för att nå de nationella målen och för att bli starka och självständiga människor. Skolan ska stödjas så att andelen elever som når de nationellt uppställda målen stadigt ökar.

Barn och ungdomar ska få mer plats och möjlighet att påverka sin situation genom bland annat ungdomsrådet.

Kommunen ska stimulera aktiviteter i drogfria miljöer och ha nolltolerans för mobbning och kränkande behandling. Nordanstigs kommun ska arbeta för ett aktivt utbyte mellan skola och närings-, arbets- och föreningsliv.

Fullmäktiges mål 2017-2019
Under 2017 - 2019 ska varje barn och elev ges möjlighet att utvecklas utifrån sina behov och förutsättningar. Förskolan och skolan ska ge barnen och eleverna framtidstro och stärka deras självkänsla. Barn och elever ska få det stöd de behöver så att de når målen som finns för förskola respektive skola.

9.2 Kultur och fritid

Kommunfullmäktiges ambition med den övergripande inriktningen

Inom kultur och fritid ska inriktningen vara att stimulera och stödja ungdomsverksamhet för att bidra till allsidiga fritidsaktiviteter för barn och ungdomar. Kommunen ska ge ekonomiska förutsättningar till detta och på så sätt arbeta för en drog- och alkoholfri miljö.

Det finns stort behov av idrotts hall i Bergsjö, vilket vi kommer att arbeta för, liksom ungdomskortet för kollektivtrafiken som bör införas successivt, när det ekonomiska utrymmet finns.

Ambitionen är också att bibehålla de ekonomiska resurserna till kultur- och föreningsstöd och lyfta fram kulturaktiviteterna och stödet till den lokala kulturen.

Ungdomsrådets kompetens och viljeinriktning ska tas tillvara och de äldres fritidsaktiviteter ska stimuleras.

Stöd ska möjliggöras bland annat genom kommunens utvecklingsmedel till förenings- och ungdomsverksamhet. Nordanstigs Föreningsråd som paraplyorganisation för föreningarna ska vara en viktig samarbetspartner för kommunen.

9.3 Boendemiljö och kommunikation

Kommunfullmäktiges ambition med den övergripande inriktningen

Kollektivtrafiken är viktig för vår kommun. Vi vill verka för förbättrade kommunikationer och att kollektivtrafiken i synnerhet utvecklas under mandatperioden, för att stödja pendling till och från jobbet likväl som till och från fritidsaktiviteter. Kollektivtrafikens utveckling visar kommunens utvecklingspotential för dem som funderar på att flytta hit, och pendlingsmöjligheterna med både tåg och buss gör inflyttningssområdet större. Kollektivtrafiken ska utökas och ambitionen är att tillgängliggöra kollektivt resande för fler.

Vi bör diskutera bussförbindelser på östra sidan av kommunen. Bussförbindelserna är viktiga för skolans behov och bör samordnas. En aktiv dialog om kollektivtrafikförbindelser bör föras med Regionen. Vi kommer att arbeta för två tågstopp i kommunen.

Vi deltar aktivt i utvecklingen av E4 och dubbelspår för Ostkustbanan genom kommunen.

Goda nätkommunikationer ökar chansen till lyckade etableringar av företag, och till ett ökat samarbete inom skola och utbildning. Vår ambition är att vi vill visa att Nordanstig är en kommun, som är i framkant vad gäller både teknik och fiberutbyggnad. Vi vill arbeta för att stärka kommunmedborgarnas känsla för sin kommun och även förbättra omvärldens bild av kommunen.

Vi vill visa vilka naturtillgångar och friluftsliv som erbjuds och hur tryggt det är att bo här. Att Nordanstigs kommun står för utveckling och framåtanda. Att här i Nordanstig kan själen vårdas och intellektet stärkas. Här finns närhet till våra grannkommuner genom bra kommunikationer. Att i Nordanstig finns en bra boendemiljö ur alla aspekter.

Fullmäktiges mål 2017-2019
Under 2017-2019 utveckla attraktiva boende- och livsmiljöer som skapar hållbar tillväxt.

9.4 Miljö och hälsa

Kommunfullmäktiges ambition med den övergripande inriktningen

Kommunens uppgift är att planera för en god livsmiljö på ett sätt som är socialt och ekologiskt hållbart. Kommunen ska öppet kommunicera och regelbundet följa upp miljöarbetet. Vi vill utveckla de lokala miljömålen i samklang med de regionala och de nationella kvalitetsmiljömålen utifrån den nationella och vår lokala klimatstrategi.

Klimatstrategin ska uppdateras i samband med att våra miljömål utvecklas.

Kommunen bör ta fram ett nytt tematiskt tillägg under 2016 för vindkraftsutbyggnad. Vi bör vara positiva till utbyggnad. Självklart ska avstånd till boende och andra regler följas. Vi bör tillåta höjder upp till 250 meter om det är lämpligt. Annan förnyelsebar energi bör också få sin prioritet, som till exempel solenergi.

Vi vill utveckla källsorteringen i kommunen.

Vi anser att brottsförebyggande arbete och en väl utvecklad folkhälsa är viktiga framgångsfaktorer för att göra kommunen trygg och attraktiv att leva och bo i. Med utgångspunkt från folkhälsopolitikens elva målområden sker det förebyggande arbetet genom de fyra målområden vi valt att prioritera. Dessa är; delaktighet och inflytande i samhället; ekonomiska och sociala förutsättningar; barn och ungas uppväxtvillkor; ANDT minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och dopning samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande.

Fullmäktiges mål 2017-2019
Under 2017-2019 ska miljön och folkhälsan i Nordanstigs kommun successivt förbättras.

9.5 Trygg som medborgare

Kommunfullmäktiges ambition med den övergripande inriktningen

Vår ambition är att skapa trygghet under kommunmedborgarens hela levnadstid.

En gemensam värdegrund ska genomsyra alla kommunens verksamheter där bemötande och respekt är en gemensam grund.

Kommunens insatser ska kännetecknas av korrekt och snabb service när det finns behov av stöd i hemmet eller boende i särskilt boende. Brukaren ska ha valfrihet och möjlighet att påverka vårdinsatsen. Kvalitetskraven ska vara likvärdiga oberoende av utförare.

Vi ser inget hinder för att fortsätta med inrättandet av intraprenad i äldreboenden, inte heller andra driftsformer inom kommunens verksamhet.

Vi ser behovet av olika boendeformer för äldre och planer finns. Utifrån efterfrågan och möjlighet kommer boende för äldre att byggas ut.

Kvaliteten i den kommunala hemtjänsten ska utvecklas så att verksamheten blir ett föredöme med god service och kvalitet vid val av utförare. Anhöriga som tar hand om någon närstående ska få stöd.

Verksamheten inom individ och familjeomsorgen ska utvecklas. Antalet placeringar av barn och ungdomar ska minska genom att vi satsar på olika former av hemmaplanslösningar för familjer, barn och unga. Den förebyggande verksamheten ska utvecklas.

Kommunen ska fortsätta utveckla ett bra samarbete med Regionkommunen kring vårdfrågor.

Det brottsförebyggande arbetet i BRÅ, brottsförebyggande rådet, är viktigt och samverkan med polis, skola och föreningsliv ska ske kontinuerligt.

9.6 Näringsliv och arbetsmarknad

Kommunfullmäktiges ambition med den övergripande inriktningen

Nordanstigs kommuns insatser för näringsliv och företagande ska kännetecknas av attityder som skapar ett förbättrat företagsklimat, en god företagsutveckling, möjligheter och öppningar att utveckla nätverk och innovationer.

Vår ambition är att näringslivsfrågorna lyfts fram och förbättras, särskilt för de små företagen. Det handlar om att ha goda och öppna kontakter mellan kommun och företag samt mellan kommunen och Företagarföreningen. Det är viktigt att Näringslivsrådet ges möjligheter att föra fram sina åsikter till kommunens ledning.

Vår ambition är att kommunens insatser för näringsliv och företagande ska möjliggöra fler företag, fler arbetstillfällen och utvecklad turism.

Vi tror att det finns stora möjligheter för företag att utvecklas inom den s.k. gröna sektorn. Det är positivt då det möjliggör en mer hållbar tillväxt. Med hållbar tillväxt menar vi att tillväxten inte sker på bekostnad av miljö, personal, djur eller kultur. Att tillväxten bygger på miljövänlig teknik.

Kommunen ska aktivt arbeta för nyetableringar av företag och tillväxt inom befintliga företag och utbildning inom företagande och entreprenörskap.

Vi anser de sociala företagen har sin plats i kommunen men vill att de ska konkurrera på samma villkor som etablerade näringar.

Vi anser att utveckling och förstoring av den lokala arbetsmarknadsregionen har mycket stor strategisk betydelse.

Mångfalden i vår kommun är en tillväxtfråga som vi bör ta tillvara.

Vi vill att nyanlända och andra inflyttares yrkes- och utbildningskunskaper ska tas tillvara för att underlätta ingången i arbetslivet. Nyanländas inläring av svenska språket ska prioriteras.

Kommunens arbetsmarknadsstrategiska åtgärder ska syfta till att människor kan klara sin egen försörjning. Vi ska särskilt fokusera på att underlätta ingången i arbetslivet för ungdomar.

Fullmäktiges mål 2017-2019
Under 2017-2019 ska förutsättningarna för näringslivet utvecklas och förbättras i kommunen.

9.7 Personalpolitik

Nordanstigs kommun vill som arbetsgivare driva en personalpolitik som är tydlig, väl känd och som är väl förankrad i en gemensam värdegrund som överensstämmer med verksamhetens mål.

Som arbetsgivare har kommunen som mål att organisationen utmärker sig genom att skapa förutsättningar med en framsynt personalplanering, där kompetensförsörjningen är en hörnsten för att personalen ska kunna åstadkomma god service och möjlighet för verksamheten att nå uppsatta mål.

En fråga som bör lösas under perioden är att erbjuda fler heltidstjänster.

10 God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktiges ambition med den övergripande inriktningen

Kommunen ska ha god ekonomisk hushållning. Begreppet ”god ekonomisk hushållning” har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar, så att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

En förutsättning för en god ekonomisk hushållning är att det finns ett tydligt samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effektivitet. För att åstadkomma detta samband krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot budget och mål.

De kommunala verksamheterna skall kännetecknas av väl underbyggda beslut, hög effektivitet och god servicenivå. Kommunens affärsdrivande verksamheter och bolag ska generera överskott som kan garantera en långsiktig utveckling. Samarbete och samverkan mellan kommuner och näringsliv ska alltid prövas.

Kommunfullmäktiges finansiella mål
Verksamhetens nettokostnader plus finansnetto exklusive intäkter av engångskaraktär ska vara högst 98 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift för vardera åren 2018 – 2021.
Investeringsvolymen för innevarande år bör lägst motsvara årets avskrivning. Årets investeringsvolym samt ombudgetering från föregående år får högst motsvara årets avskrivningar gånger tre.
Soliditeten inklusive total pensionsskuld ska förbättras årligen.
Likviditeten ska vara lägst 100 procent, d.v.s. omsättningstillgångarna ska vara högre än de kortfristiga skulderna.
Samtliga investeringar bör finansieras med egna medel och/eller specifika bidrag.
Kommunen ska amortera låneskulden med minst 6 procent per år.

10.1 Ansvarsfördelning budget 2018 - 2021

Fullmäktige fastställer kommunstyrelsens uppdrag/mål samt resurstilldelning.

Kommunstyrelsen fördelar uppdrag/mål samt resurser på verksamhet.

Kommunstyrelsen kan under löpande budgetår omfördela uppdrag samt resurser inom sitt ansvarsområde om så krävs för att uppfylla fullmäktiges uttalade uppdrag.

Kommunchefen kan inom löpande budgetår omfördela uppdrag samt resurser inom verksamheterna, om så krävs för att uppfylla kommunstyrelsens uttalade uppdrag.

Verksamhetschefen kan inom löpande budgetår omfördela uppdrag samt resurser inom respektive programpunkt om så krävs för att uppfylla kommunstyrelsens uttalade uppdrag.

Enhetschefen kan inom löpande budgetår omfördela uppdrag samt resurser inom respektive enhet om så krävs för att uppfylla kommunstyrelsens uttalade uppdrag.

10.2 Budgetförutsättningar 2018 - 2021

	Budget 2018	FP 2019	FP 2020	FP 2021
Löneökning utifrån föregående års lönenivå, (%)	3,0	3,0	3,0	3,0
PO påslag (%)	38,2	38,2	38,2	38,2
Internränta (%)	1,75	1,75	1,75	1,75
KPI, (%) (genomsnittlig förändring)	3,0	2,6	2,7	2,7
Beräkningsgrund befolkning 1/11 året före.	9 487	9 478	9 464	9 447

10.3 Driftbudget 2018

Ramändringar har skett med avseende på: (tkr)	Justeringar	
Kommunfullmäktige § 125/2016	530 127	530 127
Demografi	2 149	2 149
Årsarbetare	546	546
Priskompensation	-680	-680
Statliga beslut	6 000	6 000
Övrigt	16 996	16 996
Effektivisering	-5 649	-5 649
Kpk och hyror	-4 751	-4 751
Åtgärder	-9 566	-9 566
Beslut i Ks, utökning drift och underhållsbidrag	500	500
Summa ram efter korrigeringar inkl. kpk	530 127	5 545

	2018		
(tkr)	Intäkter	Kostnader inkl. kpk	Nettokostnader
Kommunstyrelsen	120 163	655 835	535 672

10.4 Flerårsplan 2019 - 2021

				2019
(tkr)	Intäkter	Kostnader inkl. kpk	Nettokostnader	
Kommunstyrelsen	119 868	675 020	555 152	
Effektiviseringskrav		-9 814	-9 814	
Netto	119 868	665 206	545 338	
				2020
(tkr)	Intäkter	Kostnader inkl. kpk	Nettokostnader	
Kommunstyrelsen	119 456	686 952	567 496	
Effektiviseringskrav		-12 014	-12 014	
Netto	119 456	674 938	555 482	
				2021
(tkr)	Intäkter	Kostnader inkl. kpk	Nettokostnader	
Kommunstyrelsen	119 656	705 945	586 289	
Effektiviseringskrav		-16 127	-16 127	
Netto	119 656	689 818	570 162	

10.5 Investeringsbudget

(tkr)	2018	2019	2020	2021
Kommunstyrelsen	20 000	20 000	20 000	20 000

11 Kommunens verksamheter

11.1 Kommunstyrelsen

11.1.1 Ledning, styrning och uppsikt över verksamheten

Staten står som garant för den enskildes rättssäkerhet och skyddet för liv, personlig säkerhet och hälsa.

En utgångspunkt för kommunfullmäktiges arbete är medborgarnas förväntningar på att de offentligt finansierade välfärdstjänsterna håller god kvalitet och att de är jämlika, rättssäkra, jämställda och tillgängliga. Medborgarperspektivet är därför en naturlig utgångspunkt vid bedömningen av om verksamheterna når målet för samhällsuppdraget.

En viktig del i arbetet med en strategisk styrning utifrån ett medborgarperspektiv är en väl genomtänkt styrning som kompletterar de nationella mål som styr kommunens verksamheter och en verksamhetsstyrning s.k. tillitsbaserad styrning. Detta innebär att politikens styrning av förvaltningen kompletteras med verksamhetens egenkontroll och utveckling av verksamheten.

Kommunstyrelsens roll blir att följa upp så att välfärdstjänsterna utformas så att den säkrar likvärdighet, kvalitet, samhällsekonomisk effektivitet, behovsstyrning och öppenhet s.k. uppsiktsplikt.

11.1.2 Strategiska frågor i ett långsiktigt perspektiv

Kompetensförsörjning och god ekonomisk hushållning är kommunens strategiska utmaning som vi delar med stora delar av övriga Sverige. Tillväxt är den stora utmaningen för Nordanstigs kommun. Här krävs en ny strategisk inriktning för kommunen, besöksnäringen behöver vara en del av den strategin.

Utmaningar de kommande åren

Behovet av välfärdstjänster ökar. Vi får fler barn och äldre i förhållande till de som arbetar d.v.s. försörjningskvoten ökar.

Det kräver resurser i form av nyinvesteringar i bostäder och verksamhetslokaler och kompetensförsörjning med t.ex. behöriga lärare är en stor brist.

Skatteunderlaget mattas av då vi har fler pensionärer som många gånger minskar sina inkomster.

Effektiviseringar i verksamheten som innebär att vi har ett smartare arbetssätt är viktigt.

Ökade och generella statsbidrag kommer att behövas, men vi måste kunna driva våra verksamheter till standardkostnader med jämförbar kommun. Vi kan konstatera att Sverige är på toppen av en högkonjunktur och en avmattning kommer att ske i en framtid. Frågan är vilka resurser staten kan stärka den kommunala sektorn med. Staten har stora åtaganden i sina egna verksamheter som kräver resursförstärkning som exempel kan nämnas försvaret och polisen.

Ökad samverkan mellan olika aktörer är ett sätt att få ned kommunala kostnader. Men är det så att kommunen måste ha en funktion och det handlar om en multikompetent handläggare så blir kostnader till viss del ofta kvar i kommunen.

Slutligen måste tillväxt nämnas. De måste bli fler som lever och verkar i Nordanstigs kommun. Fler innevånare innebär ökade kostnader, men också ökade skatteintäkter samt ökade intäkter i kostnads- och inkomstutjämningsystemet.

Kommunikation

Kansli- och kommunikationsenheten ser behov av att utveckla kommunikationen under kommande år, både internt mot medarbetarna och utåt mot medborgarna. I takt med att nyhetsredaktionernas bevakning minskar kommer kommunerna sannolikt att få ta ett större eget ansvar för att skildra det arbete som görs – både politiskt och ute i verksamheterna.

Det innebär att frekvensen av nyheter på kommunens webbplats och i övriga kanaler behöver öka. Samtidigt bör arbetet med att höja antalet följare i sociala medier intensifieras för att nå ut till så många som möjligt. Enheten har i dag en hög arbetsbelastning och en förstärkning för intern och extern kommunikation är önskvärd.

Marknadsföring

Inflyttning till kommunen bidrar till skatteunderlaget. Ett arbete för att attrahera besökare och inflyttare pågår, men behöver intensifieras och utvecklas. En marknadsföringsstrategi utifrån de fyra behoven; besöksnäring, inflyttning, kompetensförsörjning och varumärke är nödvändig.

Visma Ciceron-projektet

Tjänstemännen skriver i dag brev och tjänsteskrivelser i dokumenthanteringssystemet Ciceron. På sikt kommer dokumenten att skickas direkt till det digitala mötet där de kan läsas av våra politiker via läsplattor. Politikerna introduceras i den så kallade Assistenten för digitala kallelser, protokoll och möten. Arbetet beräknas pågå under 2017, men viss intrimning kan behöva göras under 2018. De kommande åren ska också processbaserade rutiner och mallar till enskilda enheter tas fram.

Dataskyddsförordningen

Personuppgiftslagen skärps under 2018 genom dataskyddsförordningen GDPR (General Data Protection Regulation). Dataskyddsförordningen gäller som lag i alla EU:s medlemsländer från och med den 25 maj 2018. Förordningen innehåller 99 artiklar. Den nya lagen ställer krav på utbildning av personuppgiftsombud och att förbereda enheterna inför förändringen. Handlingsplan med riktlinjer till enheterna för åren 2018 till 2020 ska utformas.

Digitalt arkiv

Enheterna behöver förberedas med processkartor under 2017. Dessutom bör frågan lösas om hur vi går vidare för att implementera ett digitalt arkiv i Nordanstigs kommun, efter att Framtidens arkiv-projektet avslutats; enskilt eller med andra kommuner.

Kvalitet

I takt med förändrade lagkrav på medborgares inflytande, delaktighet och krav på ökad kvalitet, utmanas den offentliga styrningen att gå från traditionell mål- och resultatstyrning till en styrmodell med en tjänstelogisk struktur, det vill säga att fokus läggs på att redovisa effekter av insatta resurser, snarare än resultat. Detta medför en stor omställning av den interna strukturen i offentlig verksamhet och kommer att medföra ett omfattande utvecklingsarbete för kommunen.

Tillitsfull styrning bygger på ett ömsesidigt förtroende mellan berörda aktörer. Den aktör som ansvarar för verksamheten måste ha utrymme att utveckla verksamheten medan den aktör som styr måste kunna lita på att verksamheten utvecklas på ett rättssäkert sätt och i enlighet med uppsatta mål och att välfärdstjänster av god kvalitet levereras till medborgarna.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt är viktig för att stärka efterlevnaden av det offentliga uppdraget, men ska inte styra och leda utvecklingen av verksamheterna. Medborgarna ska genom uppsiktsplikten vara förvissade om att deras intressen t.ex. när det gäller likvärdighet tas tillvara. Uppsiktsplikten följs upp t.ex. via delårsbokslut och bokslut, kvalitetsredovisningar, internkontroll och verksamhetsuppföljning. Tillsynen av kommunens verksamheter upprätthålls av tillsynsmyndigheter.

Projekt- och visionsbidrag

Projekt- och visionsbidrag har en gemensam årlig budget på 1 000 tkr varav 40 tkr avser föreningars bygglovsavgifter. Dessa ansöks vid ett ansökningstillfälle årligen, den 15 mars.

Förutom den årliga möjligheten att ansöka om projekt- och visionsbidrag, finns det i budget för 2018-2021 ytterligare 500 tkr avsatta till bidragsansökan under hela året för ledarutbildning, ungdomsinitiativ och kommunstyrelsens spontankassa.

Föreningar och organisationer har möjlighet att ansöka om stöd till projekt för att stimulera utvecklingsinsatser i samklang med Vision 2020 och kommunens lokala utvecklingsplan.

IT perspektivet

Inom ramen för E-samverkan med kommunerna i Västernorrland och Inera AB, med SKL och Sveriges kommuner som ägare, kan vi utveckla e-tjänster tillsammans och till en mycket billigare kostnad. Med det sagt kommer det ändå krävas resursförstärkningar avseende utvecklingskostnader och personal. Tanken är att tjänsterna ska leverera fullt beslutstöd och vara helautomatiserade, vilket på sikt kommer att spara in resurser i verksamheten.

IT som tjänst är under arbete och första leverans blir läsplattor till Nordanstigs politiker. Under början av 2018 bör Fiberstaden AB börja kunna leverera IT som tjänst inom flera av kommunens verksamheter. IT som tjänst innebär att vi hyr våra datorer med programvara, support och allt som ingår. IT som tjänst specificeras för olika medarbetare typ handläggare, lärare osv..

Digitaliseringen och robotiseringen kommer att utvecklas snabbt framöver. Vi kommer få se IT revolutionera helt nya områden. Äldreomsorgen och hemtjänsten kommer att ha betydande inslag av hjälpmedel och tjänster i framtiden. Även hemsjukvård och andra områden som skola med flera.

Fiber utbyggnad är av största vikt. Vi måste tänka framtid. IOT (internet of things) är på frammarsch och olika intelligenta system kommer att växa fram både för våra hem och för vår offentliga miljö. Här är det viktigt att kommunen inte avhänder sig sitt ägarskap av stadsnätet utan fortsätter att utveckla nätet, tillsammans med de aktörer som finns inom området.

Skolan

Samverkan för bästa skola fortgår enligt plan med syfte att stärka elevernas måluppfyllelse. Det sker genom kompetensutveckling för skolledare och lärare inom betyg och bedömning, läslyft, matematiklyft, språkutvecklande arbetssätt och kollegialt lärande. Professionshandledning för skolledningen sker parallellt med fokus på rollfördelningen mellan politikens uppdrag och professionens uppdrag utifrån det gemensamma statliga uppdraget. En utbildningsdag för politiken är inplanerad att ske under hösten 2017. Målet för hela satsningen är att kommunens systematiska kvalitetsarbete, styrkedjan från kommunfullmäktige via kommunstyrelsen och utskotten ut i verksamheterna och tillbaka ska fungera.

Rekryteringsbehovet av legitimerade och behöriga lärare är fortsatt stort och än större är bristen på legitimerade förskollärare.

Vårt inledda samarbete med socialtjänsten, barn och unga behöver fortsätta att utvecklas.

Äldreomsorgen

Äldreomsorgen står inför stora utmaningar som kräver en långsiktig planering både gällande planering av boendeformer och personalförsörjningen inom området. Det är av stor vikt att följa upp och analysera åldersstrukturen i kommunen för att göra rätt planering för kommande år.

Gällande personalförsörjningen inom vård och omsorg behöver arbetet med att tillse att tillräckligt många personer väljer att utbilda sig till undersköterska både på gymnasienivå och som vuxen.

En viktig del av den kommunala äldreomsorgen är att verksamheterna i det långsiktiga perspektivet kan erbjuda den välfärdsteknologi som kommer att finnas tillgänglig. För att detta ska fungera väl krävs det även att infrastrukturen gällande internetuppkoppling alternativt 4G teknologins mottagning.

11.1.3 Kommunchef

Kommunen arbetar under budgetperioden 2017 – 2021 i en flerdimensionell värld, vilket innebär att vi måste arbeta med fler processer samtidigt där det ibland kan uppkomma målkonflikter som gör att vissa processer kan längre tid.

Vi måste utveckla verksamheter och färdigheter, samtidigt som vi måste komma ned i kostnader omgående.

Vi måste öka tillit och förtroende samtidigt som förändringstakten kommer att behöva vara hög.

Vi måste bli bättre på att hantera och handlägga komplexa ärenden.

Vi kommer att behöva utveckla vår styrmodell och samtidigt ta fram och förankra en ny framtidsvision för kommunen.

Vi kommer att behöva en stadig och stark tillväxt och göra allt vad vi kan för att främja en sådan utveckling och kunna få lönsamma investeringar i vår kommun för externt kapital.

Vi kommer behöva bli en mer attraktiv arbetsgivare för våra medarbetare för att klara konkurrensen om arbetskraften.

Vi måste satsa samtidigt som vi måste vara kostnadsmedvetna och begränsa kostnadsökningstakten.

Kort sagt vi saknar inte utmaningar i Nordanstigs kommun, vilket också gör oss till en spännande arbetsgivare.

11.1.4 Ekonomisk redovisning kommunstyrelsen

Boxar (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget 2018	FP 2019	FP 2020	FP 2021
Stab	67 956	94 383	95 473	99 302	102 183	105 207
Samhällsutveckling och kommunikation	11 873	15 061	16 294	16 135	16 201	16 405
Teknik och hållbarhet	39 150	46 829	48 670	50 953	51 933	53 036
Utbildning	144 312	148 269	148 651	148 711	148 533	148 943
Vård och omsorg	176 583	166 649	162 489	161 016	156 475	157 062
Social omsorg	42 530	39 445	42 083	45 061	45 875	46 649
Löneökningar		12 685	22 012	33 974	46 296	58 987
Summa kommunstyrelsen	482 404	523 321	535 672	555 152	567 496	586 289
Intäkter	271 608	217 921	120 163	119 868	119 456	119 656
Kostnader	754 012	741 242	655 835	675 020	686 952	705 945
<i>därav kapitalkostnader</i>	<i>17 281</i>	<i>20 895</i>	<i>18 198</i>	<i>18 198</i>	<i>18 198</i>	<i>18 198</i>
Summa Nettokostnad	482 404	523 321	535 672	555 152	567 496	586 289

Boxar (tkr)	Budget 2018	FP 2019	FP 2020	FP 2021
Verksamheternas nettokostnader	535 672	555 152	567 496	586 289
Ej fördelat effektiviseringskrav	0	-9 814	-12 014	-16 127
Total nettokostnad	535 672	545 338	555 482	570 162

11.2 Ledningsutskottet

11.2.1 Staben

Verksamhetsområde

2. Politisk verksamhet

Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen med utskott, byggnadsnämnden, partistöd, ersättningar till partiföreträdare, valnämnd samt Hälsingerådet.

3. Överförmyndarnämnden Mitt

Kommunen ingår i gemensam överförmyndarnämnd med Sundsvall, Timrå och Ånge kommuner. Den gemensamma nämnden har sitt säte och leds av kommunfullmäktige i Sundsvall.

7. Norrhälsinge miljökontor och räddningstjänst

Verksamheterna utförs i samarbete med Hudiksvalls kommun i en gemensam räddnings- och miljönämnd. Nordanstigs kostnadsandel är 21 procent av nämndens verksamhet. En styrgrupp med representanter från Nordanstig och Hudiksvalls kommunstyrelser och den gemensamma nämnden följer nämndens verksamhet.

8. Stab/projekt

Programpunkten omfattar kommunchefens stab, kommun-/utskottssekreterare, arkiv, förvaltningens samlade IT-verksamhet.

29. Hälsinglands utbildningsförbund fr.o.m. 2015-08-11

Hälsinglands utbildningsförbund, kommunalförbund, bildat av Bollnäs, Nordanstigs och Söderhamns kommuner med uppdrag att möta studerandes efterfrågan på utbildning med bredd och kvalitet. Förbundets arbete ska kännetecknas av att vara en motor för tillväxt, mäklare av utbildning och mötesplats för utveckling. Förbundet driver gymnasie- och vuxenutbildningar för kommunernas invånare samt ger möjlighet till yrkeshögskola och distansstudier på högskola och universitet.

Dessutom uppdragsutbildningar till företag och organisationer samt möjligheter till forskning och utveckling.

Större förändringar under perioden

Kommunens målprocess ska intensifieras hösten 2017 för att kunna integreras med budgetprocessen 2019. Detta kommer ge mer utrymme för uppföljning och dialog under senare delen av året.

Förändringar i kommunens administration genomförs i syfte att bättre nå måluppfyllelse i kommunens tillväxtmål och höja den samlade förvaltningens effektivitet.

Kommunens ärendehanteringsprocess ses över för att i samsyn mellan politik och förvaltning effektivisera ärendehantering och höja kvaliteten på utredningar och tjänsteutlåtanden. Vilket innebär att kommunens årshjul måste revideras och en tydlig ärendegång planeras, samt ett snabbspår för brådskande ärenden inrättas. För mer komplicerade utredningar och genomförande av beslutade åtgärder finns behov av ett projektledningsverktyg, där projekten enkelt kan delredovisas, men framförallt underlätta för själva genomförandet av projekten med bl. a. inbyggd rapportering och återkoppling.

Regelverk för "självstyrande grupper" tas fram och kommer innebära att verksamheter i Nordanstigs kommun kommer att kunna drivas på intraprenad från och med 2018.

Inför kommande år

Arbetet med att vidareutveckla prognossäkerheten för verksamheternas kostnader och kommunens resultat fortsätter. Arbetet med att ta fram en modell för prestationsbudgetering fortsätter.

Arbeten med medborgarenkäten är från och med 2017 en del av den politiska processen vid framtagande och revidering av mål och medger bra dialoger kring kommunens brukare av verksamheten (kundfokus).

Arbete med verksamhetens egenkontroll utvecklas och den politiska processen kring internkontrollen av kommunens risker förstärks.

Kommunens uppsiktsplikt för företag och kommungemensam verksamhet gör att ytterligare uppföljning och dialoger genomförs.

Mål*Ekonomi*

Mäta prog..

Personal

Uppföljning av sjuktal.

Kvalitet och utveckling

Antal granskningar av egen verksamhet.

Budgetsammanställning

Programpunkter (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget 2018	FP 2019	FP 2020	FP 2021
2. Politisk verksamhet	5 184	5 054	5 275	5 421	5 471	5 590
3. Överförmyndare	1 217	1 204	1 239	1 270	1 303	1 337
7. Norrhälsinge räddnings- tjänst och miljökontor	8 028	8 312	8 562	8 785	9 022	9 266
8. Stab	8 300	34 832	33 602	33 148	33 545	33 952
29. Hälsinglands utbildningsförbund	45 227	44 981	46 795	50 678	52 842	55 062
Summa Stab	67 956	94 383	95 473	99 302	102 183	105 207
Intäkter	83 167	61 588	921	921	740	740
Kostnader	151 123	155 971	96 394	100 223	102 923	105 947
<i>därav kapitalkostnader</i>	<i>925</i>	<i>1 266</i>	<i>1 369</i>	<i>1 369</i>	<i>1 369</i>	<i>1 369</i>
Summa Nettokostnad	67 956	94 383	95 473	99 302	102 183	105 207

11.2.2 Samhällsutveckling och kommunikation

Verksamhetsområde

Samhällsutveckling och kommunikations verksamheter innefattar planerings- och byggnadsfrågor, handläggning samt byggnadsnämndens prövning och tillsyn enligt plan- och bygglag och miljöbalk.

Andra ansvarsområden är översikts- och detaljplanering, intern och extern kommunikation genom kommunens kansli- och kommunikationsenhet, som också innefattar arkiv och registratur. Näringsliv, turism, kultur, föreningsbidrag och kollektivtrafik är andra områden under Samhällsutveckling och kommunikation.

Inför kommande år

De kommande åren behövs en fördjupad planering och justeringar av detaljplaner inför ny E4 och Ostkustbana. Planer för boende, handel och industri i anslutning till stationslägen bör dras upp. I Harmånger och Gnarp behöver industrimark färdigställas och köp av reservmark genomföras.

Den av kommunfullmäktige beslutade "Hållbar tillväxtstrategi" ska genomföras i samtliga verksamheter och antalet servicepunkter bör öka.

Antalet besökare till vår webbplats och sociala medier bör öka för att nå ut med kommunens arbete till fler och för att höja värdet av vårt varumärke. E-tjänster inrättas för att förbättra kommunens service gentemot medborgarna, och antalet e-tjänster ska successivt ökas.

Va-utbyggnaden efter kusten från Mellanfjärden till Strömsbruk bör komma igång och i samband med det återuppta Kustvägens förlängning söderut. I Morängsviken ska försäljning av tomter påbörjas.

Vi behöver arbeta med fiskevårdsplanens intentioner med fokus på att undanröja vandringshinder.

Majoriteten beslöt i KS (2017-09-12) att anslå ytterligare 500 tkr till "föreningsbidrag och anläggningsunderhåll", beslutet gäller för budget 2018. Avsikten är att inarbeta motsvarande summa i budget för 2019 och framåt. Det ökade anslaget bör prioriteras mot material för anläggningsunderhåll.

Mål

Exploateringar för bostadsbyggande inklusive trygghetsboende bör genomföras, liksom åtgärder enligt VA-planen i bland annat Bergsjö och Mellanfjärden-Strömsbruk.

Det aktiva tillsynsarbetet med ovårdade tomter behöver återupptas.

Budgetsammanställning

Programpunkter (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget 2018	FP 2019	FP 2020	FP 2021
5. Ks administration	4 535	7 414	6 817	6 917	7 023	7 133
6. Näringsliv och turism	4 223	4 085	4 766	4 392	4 471	4 534
14. Plan och bygg	3 115	3 562	4 711	4 826	4 707	4 738
Summa Samhällsutveckling och Kommunikation	11 873	15 061	16 294	16 135	16 201	16 405
Intäkter	3 717	2 030	1 520	1 576	1 582	1 608
Kostnader	15 590	17 091	17 814	17 711	17 783	18 013
<i>därav kapitalkostnader</i>	<i>114</i>	<i>388</i>	<i>267</i>	<i>267</i>	<i>267</i>	<i>267</i>
Summa Nettokostnad	11 873	15 061	16 294	16 135	16 201	16 405

Mätetal

Mätetal	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget 2018	FP 2019	FP 2020	FP 2021
14. Plan och Bygg						
Antal ansökningar bygglov (inkl rivningslov och marklov)	140	150	150	150	150	150
Antal anmälan (anmälningspliktig åtgärd tex. eldstad, ändring av strukturell karaktär)	70	80	80	80	80	80
Antal ansökningar strandskyddsdispens	40	50	50	50	50	50
Antal antagna detaljplaner	5	8	10	10	10	10
Antal anmälan om ovårdade tomter eller olovligt byggande	25	25	25	25	25	25

11.2.3 Teknik och hållbarhet

Verksamhetsområde

Teknik och hållbarhetsverksamheten är indelad i tre enheter som leds övergripande av verksamhetschefen.

Infrastruktur och miljöutveckling; vilket omfattar ägda fastigheter och anläggningar, hyrda lokaler, miljö, vägar, vägbelysning, vägbidrag, bostadsanpassning, skog samt service. Inom service inryms bland annat kommunala badplatser, Va och transportenheten samt bilpoolen som styrs av en samordnings-ansvarig. Hela infrastrukturen och miljöenheten ligger direkt under verksamhetschefens ansvar.

Avfall och återvinning; Denna verksamhet är affärsmässigt driven genom taxor och avgifter och styrs av en platschef. Hela verksamheten ligger utlokaliserad på Homon och består av tre delar. Hushållsavfall (taxor), slam (taxor) samt verksamhetsavfall (avgifter). Enligt renhållningslagen (1972) har kommunerna ensamrätt samt skyldighet att ansvara för allt avfall som uppkommer i kommunen, som klassas som hushållsavfall. Finansieringen utgörs av taxor, taxorna skall vara proportionerliga mot utgifterna och mot kostnaderna.

Kost och städ; styrs av en enhetschef och en biträdande chef samt samordningsansvarig. Denna enhet består av 46 årsarbetare som producerar och serverar mat till äldreomsorg, skolor, förskolor och personer i eget boende med beviljad matdistribution. Städ finns representerade på 27 arbetsställen i kommunen och städar 31000 kvadratmeter varje dag.

Större förändringar under perioden

Frågan om förvaltningen av kommunens fastigheter ska ske i kommunal regi eller i bolagsform bör analyseras och beslutas under perioden. På samma sätt bör avfall och återvinning utredas.

Helhetsgrepp över fastigheter, mark och bostadsbyggande bör utredas och beslutas under perioden.

Trafikverket utreder var väghållaransvaret bör ligga. Kommunen kan tvingas bli väghållare i tätorterna.

Förvaltningen av farleder till kommunens gästhamnar kan komma att läggas på kommunen. För närvarande sker arbetet ideellt.

En successiv omställning av fordonsparken och dess infrastruktur, i första hand mot elbilar, kommer att ske.

Inför kommande år

En fastighetsingenjör planeras att anställas för att bland annat kvalitetsäkra fastighetsbeståndet och underhållsbehovet.

Ett EPC-projekt (Energy Performance Contract) planeras genomföras i syfte att skapa energieffektiva fastigheter, bidra till klimatmålen, förbättra inomhusmiljön och frigöra medel för andra fastighetsbehov.

Åtgärder utifrån fastställd fiskevårdsplan behöver fortsätta och arbetet med att reducera vandringshinder i de större vattendragen är ett prioriterat område.

Bredbandsutbyggnaden fortsätter i samverkan med bland annat Fiberstaden och byafiberföreningarna.

Överenskomna miljö- och klimatmål ska fortsätta genomföras, nyckeltal ska utvecklas och kommunens ambitionsnivå inom miljöområdet tydliggöras.

Projektering för byggande av allaktivitetshus samt bostäder och trygghetsboenden planeras.

Samtliga 29 åtgärder ska vara genomförda i miljömålsöverenskommelsen med länsstyrelsen.

Laddinfrastrukturen för elbilar ska byggas ut.

Kommunens skogsmark är en strategisk resurs, exempelvis för att byta mark.

Fortsatt infasning av elbilar behöver fortsätta liksom etablering av laddstationer. Hur de fastigheter som ej förvaltas av Nordanstigs bostäder ska hanteras behöver beslutas.

Kärl byts ut vid sopstationer för ökad källsortering. Det införs fastighetsnära källsortering i de kommunala verksamheterna.

Mål

Nya långsiktiga strategier ska utvecklas för att säkerställa framtidens behov av nybyggnation av både bostäder i olika former samt verksamhetslokaler för ökad inflyttning och trygga boendemiljöer.

För att goda kommunikationer ska uppnås fortsätter fiberutbyggnaden i kommunen i samma takt. Genom goda kommunikationer och samarbete med de olika fiberaktörerna utvecklar vi möjligheterna till att ligga i framkant.

Samtliga 29 åtgärder ska vara genomförda i miljömålsöverenskommelsen med länsstyrelsen.

Budgetsammanställning

Programpunkter (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget 2018	FP 2019	FP 2020	FP 2021
10. Ägda fastigheter	6 053	8 720	9 018	9 119	9 143	9 164
11. Hyrda lokaler	3 371	3 537	3 643	3 738	3 839	3 941
12. Miljö	102	287	243	298	303	308
13. Återvinning	-571	-107	941	1 218	1 514	1 818
15. Vägar, vägbelysning, vägbidrag	4 754	4 357	4 430	4 545	4 664	4 838
16. Kost och städ	18 020	21 793	22 385	22 841	23 130	23 428
20. Bostadsanpassning	1 763	2 339	2 328	2 486	2 560	2 636
21. Skog	2	-300	-1 005	-291	-285	-279
51. Service	5 678	6 203	6 687	6 999	7 065	7 182
Summa Teknik och Hållbarhet	39 150	46 829	48 670	50 953	51 933	53 036
Intäkter	40 882	38 989	39 864	39 250	39 310	39 323
Kostnader	80 032	85 818	88 534	90 203	91 243	92 359
<i>därav kapitalkostnader</i>	<i>12 381</i>	<i>15 159</i>	<i>12 972</i>	<i>12 972</i>	<i>12 972</i>	<i>12 972</i>
Summa Nettokostnad	39 150	46 829	48 670	50 953	51 933	53 036

Mätetal

	Bokslut	Budget	Budget	FP	FP	FP
Mätetal	2016	2017	2018	2019	2020	2021
13 Renhållning						
Antal fakturerade kunder åretruntabonnemang (st)	3 820	3 820	3 820	3 820	3 830	3 830
Antal fakturerade fritidabonnet (st)	1 570	1 570	1 570	1 570	1 560	1 560
Antal tömningar av enskilda brunnar (st)	2 420	2 410	2 410	2 410	2 400	2 400
Antal tömningar av slutna tankar (st)	410	380	380	380	360	360
Hushållsavfall grov in/ut	100	100	100	100	100	100
Trä ut 0 ton	500	500	500	500	500	500
Konstruktionsmassor in	300	300	300	300	300	300
Farligt avfall in/ut	33	33	33	33	28	28
Metall in/ut	250	250	250	250	250	250
Impregnerat trä in/ut	30	30	29	28	26	26
Hushållsavfall kärl in/ut	2 350	2 300	2 250	2 200	2 150	2 150

11.3 Utbildningsutskottet

11.3.1 Utbildning

Verksamhetsområde

Ett folkbibliotek finns i Bergsjö och tre filialer med placering i Gnarp, Hassela och Harmånger.

En annan pedagogisk omsorg finns i Gnarp.

Utbildningsverksamheten består av förskola på alla större orter i kommunen, Gnarp, Harmånger, Strömsbruk, Ilsbo, Hassela och Bergsjö. Förskola från ett års ålder har man som vårdnadshavare rätt till om man studerar eller arbetar. Från tre års ålder erbjuds alla barn allmän förskola, femton timmar per vecka under skolåret, 525 timmar totalt.

Förskoleklass erbjuds till de barn som fyller sex år och startar alltid i samband med skolstarten i augusti månad.

Grundskola, grundsärskola och grundsärskolans träningsklass finns i vår kommun och vi erbjuder också ett tionde skolår för de som behöver ett extra år för att få behörighet till gymnasiet.

Större förändringar under perioden

Aviserade förändringar är stadieindeldad timplan och nationell IT-strategi.

Ny organisation för utbildningsverksamhetens ledningsorganisation träder i kraft augusti 2017 med delat ledarskap inom alla områden utom Hassela.

Inför kommande år

Fortsatt arbete tillsammans med Skolverket kring satsningen samverkan för bästa skola.

Nya förstelärare med inriktning engelska, matematik och fortsatt satsning på svenska och svenska som andra språk.

Lokalbehovet som tillfälligt är löst med moduler innebär en lösning för Bergsjö skola årskurs 4-9 men inte för Lönnbergsskolans elever.

Utbildningsverksamheten har valt att satsa på olika utvecklingsområden med speciella lärare som arbetar med kommunuppdrag. Det är IT-pedagog, NTA (natur, teknik för alla) utvecklare, utvecklingsledare mot förskolan och arbetet med övergångar från förskolan och upp genom grundskolans alla stadier.

EFS-satsningen som skulle ha genomförts i länet fick inget bidrag så verksamheterna försöker nu hitta lösningar för att stötta de som är beredda att studera till specialpedagog.

Mål

Höja kompetensen hos utbildningsverksamhetens anställda i samarbete med Uppsala universitet inom ramen för samverkan för bästa skola.

Utöka samverkan med socialtjänsten, barn och unga för att få till fungerande rutiner med fokus på barnets bästa.

Fortsätta att utveckla stödet till de barn och elever som har rätt till stöd i samverkan med elevhälsan.

Utveckla kommunens fritidshem med utgångspunkt från läroplanens intentioner.

Budgetsammanställning

Programpunkter	Bokslut	Budget	Budget	FP	FP	FP
(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
22. Bibliotek	2 073	2 432	2 384	2 397	2 412	2 427
26. Förskola - grundskola	142 239	145 837	146 267	146 314	146 121	146 516
Summa Utbildning	144 312	148 269	148 651	148 711	148 533	148 943
Intäkter	25 914	11 500	12 790	12 790	12 790	12 790
Kostnader	170 226	159 769	161 441	161 501	161 323	161 733
<i>därav kapitalkostnader</i>	<i>1 522</i>	<i>1 619</i>	<i>1 245</i>	<i>1 245</i>	<i>1 245</i>	<i>1 245</i>
Summa Nettokostnad	144 312	148 269	148 651	148 711	148 533	148 943

Mätetal

26. Förskola-grundskola	Bokslut	Budget	Budget	FP	FP	FP
Mätetal	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Antal tjänster per 100 elever i grundskolan		6,3	6,3	6,3	6,3	6,3
Antal barn/personal i förskolan		5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Antal tjänster per 100 elever i fritidshem		5,27	5,27	5,27	5,27	5,27
Antal tjänster per 100 elever i förskoleklass		3,75	3,75	3,75	3,75	3,75
ANTAL SKRIVNA I KOMMUNEN						
Antal grundskoleelever		929	939	939	942	940
Antal förskolebarn		450	455	439	444	454
Antal fritidshemsbarn		343	373	383	380	368
Antal förskoleklasselever		110	109	113	99	85
ANTAL I OLIKA REGI						
Antal grundskoleelever i kommunal regi	737					
Antal grundskoleelever i friskola i N-stig	71					
Antal grundskoleelever i annan kommun	139					
Antal förskolebarn i kommunal regi	452					
Antal förskolebarn i friskola i N-stig	13					
Antal fritidshemsbarn i kommunal regi	303					
Antal fritidshemsbarn i friskola i N-stig	34					
Antal förskoleklasselever i kommunal regi	103					
Antal förskoleklasselever i friskola i N-stig	11					
Antal barn i annan pedagogisk verksamhet	10					

11.4 Omsorgsutskottet

11.4.1 Vård och omsorg

Verksamhetsområde

Verksamheten består av kommunens tre särskilda boenden, korttidsvård, hälso- och sjukvårdsorganisationen, hemtjänst inklusive LOV, dagverksamhet samt anhörigstöd.

Omsorgen om funktionshindrade består av gruppboendestäder, daglig verksamhet enligt lagen om särskilt stöd och service (LSS), daglig sysselsättning för personer med funktionsnedsättning och personer med psykisk ohälsa, boendestöd till personer inom ordinärt boende, bostad med särskild service inom psykiatrin. Kontaktpersoner och ledsagare inom socialtjänstlagen (SoL) och LSS samt tjänsteköp av verksamheter som kommunen inte själv tillhandahåller ingår också i denna verksamhet. Personlig assistans utförs som det kommunala alternativet av privata företag.

I övrigt består verksamheten av medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), systemansvarig för it-stöd, bemanningsenheten, biståndsenheten för omsorgen om äldre och funktionshindrade, projektet SNAC samt bidrag och avgifter. Bemanningsenheten bemannar utifrån verksamheternas behov inom vård och omsorg samt inom kost och städ. SNAC är ett forskningsprojekt om äldres hälso- och funktionsförmågor.

Större förändringar under perioden

För att kunna genomföra de större förändringarna som krävs inom verksamhetsområdet krävs att politiska beslut fattas.

Nordanstigs kommun påbörjade 2014 stora förändringar inom äldreomsorgens särskilda boenden. För att kunna möta upp behoven är det viktigt att det inom kommunen finns olika boendemöjligheter. Trygghetsboenden behöver driftsättas så att kommunen kan erbjuda alternativa boendeformer. I november 2015 fattade kommunfullmäktige beslut om att Hagångsgården ska avvecklas som särskilt boende och omställas till trygghetsboende varför verksamheten fortsatt arbetar för att verkställa kommunfullmäktiges beslut.

Fler och fler kommuninvånare bor i ordinära bostäder (egen fastighet och den öppna bostadsmarknaden inklusive trygghetsboenden). Detta innebär att hemtjänsten måste fortsätta att utvecklas och nyttjande av olika välfärdsteknologiska lösningar måste implementeras.

Den stora utmaningen för hela Vård och omsorg är rekryteringen av personal. Detta gäller inte minst legitimerad personal inom hälso- och sjukvården, som till exempel sjuksköterskor. Vi ser även ett fortsatt stort rekryteringsbehov av undersköterskor och habiliteringspersonal inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Dagverksamheten för äldre, liksom inom socialpsykiatrin, behöver utvecklas och utökas för att möta de behov som finns.

Den nya lagstiftningen "Trygg och effektiv utskrivning från slutenvården", planeras träda i kraft för den somatiska vården den 1:a januari 2018 och för den psykiatriska vården den 1:a januari 2019. Detta kommer att medföra förändrade arbetsätt inom Vård och omsorg.

Inför kommande år

Inom äldreomsorgen kommer verksamheten fortsatt att arbeta med att utveckla och planera hemtjänsten på ett kostnadseffektivt sätt. För att kunna genomföra det planeras nya arbetsätt där teknik inom vården är en viktig del. Vidare kommer verksamheten att bedriva särskilt boende i de fastigheter som politiken beslutar om.

Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning planerar verksamheten att utveckla den dagliga verksamheten då en av enheterna flyttade in i nya lokaler våren 2017. Utifrån det ges enheten utökade möjligheter till en förbättrad verksamhet för de brukare som har behov av insatsen. Målsättningen är att kunna erbjuda mer individanpassade aktiviteter och att då även kunna avsluta några tjänsteköp där vi tidigare ej kunnat erbjuda insats så att han/hon uppnår goda levnadsvillkor enligt LSS.

I övrigt planerar verksamheterna att alla enheter ska bedrivas av god kvalitet och uppfylla de lagkrav och föreskrifter som råder.

Mål

Äldreomsorgens målsättning är att den vård och omsorg som bedrivs ska inriktas på att äldre människor får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. Verksamheterna ska verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra.

Omsorgen om funktionshindrades målsättning är att den vård och omsorg som bedrivs, ska verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och leva som andra. Verksamheten ska även medverka till att den enskilde får en meningsfull sysselsättning och ges möjlighet att bo på ett sätt som är anpassat efter hans eller hennes behov av särskilt stöd.

Budgetsammanställning

Programpunkter (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget 2018	FP 2019	FP 2020	FP 2021
18. VO gemensam	2 989	3 595	4 152	4 163	4 172	4 183
34. Äldreomsorg	128 531	118 859	112 628	110 557	105 379	105 332
35. Omsorg om funktionshindrade	45 063	44 195	45 709	46 296	46 924	47 547
Summa Vård och omsorg	176 583	166 649	162 489	161 016	156 475	157 062
Intäkter	56 576	48 547	47 222	48 099	48 196	48 238
Kostnader	233 159	215 196	209 711	209 115	204 671	205 300
<i>därav kapitalkostnader</i>	<i>2 044</i>	<i>2 167</i>	<i>2 063</i>	<i>2 063</i>	<i>2 063</i>	<i>2 063</i>
Summa Nettokostnad	176 583	166 649	162 489	161 016	156 475	157 062

Mätetal

	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget 2018	FP 2019	FP 2020	FP 2021
Mätetal						
34. Äldreomsorg						
Vårddygnskostnad i kr särskilt boende inkl. ny demensavdelning från hösten 2013	1 413	1 074	1 273	1 301		
Vårddygnskostnad i kr korttidsboende1	1 707	1 651	1 692	1 730		
Antal särskilt boendeplatser inkl. ny demensavdelning fr hösten 2013		87	67	67	67	67
Antal korttidsplatser		18	18	18	18	18
Antal hemtjänsttimmar	88 934	85 000	85 000	85 000	85 000	85 000
35. Omsorg om funktionshindrade						
Antal platser gruppboende LSS, egen regi		12	12	12	12	12
Antal platser gruppboende LSS, Tjänsteköp		2	2	2	2	2
Antal platser SoL, egen regi		6	6	6	6	6
Antal platser SoL, tjänsteköp		2	2	2	2	2

11.4.2 Social omsorg

Verksamhetsområde

Enheten består av individ- och familjeomsorg, arbetsmarknadsavdelning, flyktingenhet och verksamhet för ensamkommande barn och ungdomar.

De förebyggande insatserna är en viktig del av individ- och familjeomsorgens arbete, till exempel genom budget- och skuldrådgivning. Enheten handlägger också ekonomiskt bistånd, frågor kring familjerätt, dödsbohandläggning, liksom biståndsbedömda insatser i form av stöd och behandling i öppenvård eller dygnsvård.

Individ- och familjeomsorgen är också myndighetsutövare enligt bland annat socialtjänstlagen.

Inom enheten arbetar enhetschef, teamledare, socialsekreterare, familjebehandlare, alkohol- och drogterapeuter, verksamhetsutvecklare/systemansvarig samt receptionist. Enheten är uppdelad mellan Barn och familj och Vuxen och försörjningsstöd.

Familjehemsutredningar och stöd till familjehem är andra viktiga uppgifter för Individ- och familjeomsorgen, liksom utredning av kontaktpersoner och kontaktfamiljer samt verkställighet av beslut.

I kommunen finns två familjecentraler - i Bergsjö och Harmånger - som är mötesplatser öppna för föräldrar och barn i åldrarna 0-6 år. Förskolepedagog, familjebehandlare och BVC-sköterska ger råd och stöd i frågor kring föräldraskap och barns utveckling. Familjecentralerna är ett samarbete mellan Nordanstigs kommun, Hälsingeläkar'n och Region Gävleborg.

Vi har flera samarbeten med Hudiksvalls kommun. Ansökning om serveringstillstånd till exempel, handläggs från Hudiksvall, varifrån tillsynen också sker. Familjerådgivning är upphandlad och sker inte i egen regi.

Arbetsmarknadsavdelningen stöttar och hjälper kommuninvånare till sysselsättning, anställning, egen försörjning eller studier. Avdelningen har också det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar.

Vid flyktingenheten samordnas kommunens mottagande och integration av flyktingar i samverkan med Arbetsförmedlingen, kommunens verksamheter och andra lokala och regionala aktörer.

Kommunen har ett boende för ensamkommande ungdomar upp till 18 år. Inom verksamheten för ensamkommande finns även ett stödboendeteam som utför stöd till ungdomar mellan 16 och 21 år med mindre behov.

Större förändringar under perioden

Individ- och familjeomsorgen kommer att ha ett fortsatt stort rekryteringsbehov. Kommunens arbete mot att bli en än mer attraktiv arbetsgivare behöver fortsätta.

Verksamheten ser också behovet av ett aktivt förebyggande arbete. Insatserna inom socialtjänstens öppenvård bör utvecklas.

Samverkan kring arbetslösa och människor i utanförskap är en högt prioriterad fråga för regeringen och flera initiativ har tagits på nationell nivå. Samverkan inom kommunen, och mellan stat och kommun, utvecklas ständigt.

Just nu genomförs på riksplanet många insatser för nyanlända och för deras inträde på arbetsmarknaden, och ny lagstiftning förbereds. Överlag är ungdomar, utrikesfödda och människor i långvarigt utanförskap prioriterade grupper.

Arbetsmarknadsavdelningen har en relativt låg grundbemanning i arbetet med dem som inte står till arbetsmarknadens förfogande. Genom projekt och extern finansiering har vi ändå en bra grund för att utveckla arbetet och erbjuda en bra verksamhet.

Inför kommande år

Rekrytering av utbildade socionomer kommer att vara en kärnfråga kommande år. Målsättningen är att kunna rekrytera till de tjänster som är vakanta och minska behovet av konsulter. Det kommer att ge individ- och familjeomsorgen en möjlighet att stabilisera sig och en möjlighet att utveckla spetskompetens inom olika områden.

För att kunna nå budgetmålen behöver verksamheten utveckla nya arbetsmetoder och använda insatser som motverkar externa placeringar både inom barn och ungdom och på vuxensidan. På barn- och ungdomssidan

finns ett mål att kunna rekrytera ett kontrakterat jourhem som skulle kunna möjliggöra en bättre planerad placering utifrån att socialsekreterare ges mer tid att utreda och handlägga akuta ärenden. Kostnaden för ett kontrakterat jourhem ligger inom budgetram.

Öppenvården behöver utvecklas för att långsiktigt kunna sänka kostnader för placeringar. Det arbetet pågår och på verksamhetsnivå utreds idag vilka arbets sätt som ska ge bäst effekt långsiktigt både humanitärt och budgetmässigt. Det arbetet behöver fortgå under kommande år. En satsning behövs för att kunna sänka kostnaderna både kort- och långsiktigt.

Verksamheten ensamkommande barn och ungdomar har under 2017 minskat från tre boenden till ett boende. Under de kommande åren ses inget behov av ett boende inom kommunen för ensamkommande då prognosen för anvisningar är liten. Kostnaden för att ha ett boende med lågt antal placerade blir, utifrån de ändrade ersättningarna från migrationsverket, för höga för att det skall vara lönsamt för kommunen att bedriva detta i egen regi.

Stödboendet för ungdomar i åldern 16-21 fortsätter att utveckla nya arbetsmetoder och målet under de kommande åren är att kunna inkorporera ytterligare möjligheter till insatser för individ och familjeomsorgen. Detta kan inkludera som exempel en insats som professionell kontaktperson till en ungdom eller att vara fältassistent som en del i det dagliga arbetet. Verksamhetens möjligheter till att erbjuda olika insatser utvidgas, dock inte antalet anställda.

Inflyttning av vuxna och familjer inom gruppen utrikesfödda är viktig för kommunen och arbetet på Flyktingenheten med en lyckad integration är därför betydelsefull. Prioriteringen ligger här på att förbereda för ett lyckat inträde på arbetsmarknaden och samarbetet med arbetsförmedling, kommunens olika enheter och lokala aktörer är av största vikt.

Arbetsmarknadsenheten arbetar för att nå så låga arbetslöshetssiffror som möjligt för kvinnor, män och ungdomar. Detta gör man idag och framöver genom olika projekt som är externt finansierade men också genom lagstadgade åtaganden.

Mål

Fortsatt effektivisering av de olika verksamheterna både när det gäller kvalitet, budget och nya arbets sätt. För att nå detta behöver ett kvalitetsledningssystem utvecklas som är aktuellt inom varje verksamhet.

Att arbeta med realistiska måttal som syftar till att visa hur verksamheten uppfyller de kvalitets- och budgetkrav som ställs på social omsorg som helhet.

Att hela verksamheten från handläggare till enhetschef arbetar och känner sig delaktig i utvecklingen av att nå den målbild som antagits.

Budgetsammanställning

Programpunkter (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget 2018	FP 2019	FP 2020	FP 2021
32. Arbetsmarknad	4 207	4 491	6 476	6 283	6 336	6 388
33. Individ - och familje- omsorg	32 817	32 497	31 447	34 592	35 271	35 966
36. Invandrarenheten	-285	-39	-228	-228	-228	-228
37. Social omsorg	5 561	2 862	4 261	4 287	4 314	4 341
38. Boende egen regi	230	-366	127	127	182	182
Summa Social omsorg	42 530	39 445	42 083	45 061	45 875	46 649
Intäkter	61 352	55 267	17 846	17 232	16 838	16 957
Kostnader	103 882	94 712	59 929	62 293	62 713	63 606
<i>därav kapitalkostnader</i>	295	296	282	282	282	282
Summa Nettokostnad	42 530	39 445	42 083	45 061	45 875	46 649

Mätetal

Mätetal	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget 2018	FP 2019	FP 2020	FP 2021
32. Arbetsmarknadsenheten						
Antal platser i syfte att minska arbetslösheten, ex OSA	64	33	33	33	33	33
36. Invandrarenhet						
Antal kommunplacerade flyktingar	68		70	60	50	40
Varav kvotuttagna av UNHCR	14		10	10	10	10
Varav tidigare asylsökande i Sverige	43		50	40	30	20
Varav anhöriga	11		5	5	5	5
Ensamkommande barn bland dessa	16		5	5	5	5
Antal EKB-platser Mobila teamet		16	17	20		
33. Individ - och familjeomsorg						
Genomsnittlig nettokostnad för försörjningsstöd per innevånare*		648	641	666		
38. Boende egen regi						
Antal EKB-platser Boende egen regi		32	0	0	0	0

11.5 Byggnadsnämnden

11.5.1 Byggnadskontoret

Verksamhetsberättelse

Byggenhetens huvudsakliga uppgift är att behandla ansökningar om förhandsbesked, bygglov, anmälan, strandskyddsdispens samt utöva tillsyn inom byggområdet.

En viktig del i avdelningens arbete är att ge information och rådgivning till allmänheten.

2015 och 2016 års kraftiga ökning av ärendemängden har bestått trots sänkta ROT-bidrag. Lagstadgad handläggningstid om 10 veckor har kunnat hållas.

Större förändringar under perioden

Tillsynsarbetet har inte kunnat fortsätta i samma omfattning och färre ärenden har därför beslutats om i byggnadsnämnden (förelägganden).

Inför kommande år

Handläggning av bygglov, förhandsbesked, strandskyddsdispenser och rådgivning till allmänheten prioriteras liksom idag. Det finns ett stort behov av uppdatering av kommunens primärkartområden och att det geografiska informationssystemet kompletteras. Detta för en rättssäker handläggning. För att hålla en god servicenivå jämförbart med andra kommuner bör ärendehanteringssystemet inom kommande period kompletteras med e-tjänster.

Vi kommer under kommande år att gå över till SKL:s system för beräkning av bygglovstaxor.

Mål

Verksamheten har inte antagit några egna mål men verkar mot effektiv handläggning, god service till allmänheten och en attraktiv boendemiljö. Prioriterade arbeten under året är översiktsplanen och LIS-planen, samt utformning av våra egna E-tjänster för bygglov.

11.6 Social myndighetsnämnd

12 Kommunens ekonomi

12.1 Resultatbudget 2018 inklusive kapitalkostnader

tkr	Intäkter	Kostnader	Netto
	120 163	655 835	-535 672
Summa 1-38	120 163	655 835	-535 672
Effektiviseringsbehov		0	0
Summa verksamheter	120 163	655 835	-535 672
Visions- och projektbidrag		1 500	-1 500
Ks förfogandemedel		500	-500
Omställningskostnader		1 402	-1 402
Personalklubb och julklapp		160	-160
Kapitalkostnader		-18 199	18 199
Friskvårdsinsats		1 400	-1 400
PO-överskott	22 438		22 438
Företagshälsovård		1 643	-1 643
Fackliga verksamheter		1 475	-1 475
Semesterlöneskuld		444	-444
Pensionseskuldökning		19 107	-19 107
Pensionsutbetalning		16 245	-16 245
Revision		700	-700
Avskrivningar		14 393	-14 393
Resultat 1	142 601	696 605	-554 004
Skatter	407 914		407 914
Statsbidrag	128 189		128 189
Välfärdsmiljarderna	8 005		8 005
Kommunal fastighetsavgift	22 064		22 064
Effekt flyttkedja trygghetsboende	1 800		1 800
Finansiella intäkter	455		455
Finansiella kostnader inkl förlusttäckn.bidr.		5 569	-5 569
Resultat 2, Förändring av eget kapital	711 028	702 174	8 854

12.2 Resultatbudget flerårsplaner 2019 – 2021 inklusive kapitalkostnader

tkr	2019	2020	2021
	-555 152	-567 496	-586 289
Summa 1-38	-555 152	-567 496	-586 289
Effektiviseringsbehov	9 814	12 014	16 127
Summa verksamheter	-545 338	-555 482	-570 162
Visions- och projektbidrag	-1 500	-1 500	-1 500
Ks förfogandemedel	-500	-500	-500
Personalklubb och julklapp	-160	-160	-160
Kapitalkostnader	18 199	18 199	18 199
Friskvårdsinsats	-1 400	-1 400	-1 400
PO överskott	23 111	23 804	24 518
Företagshälsovård	-1 676	-1 710	-1 744
Facklig verksamhet	-1 520	-1 565	-1 600
Semesterlöneskuld	-458	-471	-486
Pensionsskuldökning	-20 170	-21 700	-21 800
Pensionsutbetalning	-16 133	-16 400	-16 500
Revision	-700	-700	-700
Avskrivningar	-14 576	-14 722	-13 359
Resultat 1	-562 821	-574 307	-587 194
Skatter	418 255	426 256	438 041
Statsbidrag	129 720	133 563	135 992
Välfärdsmiljarderna	5 720	3 430	
Kommunal fastighetsavgift	22 064	22 064	22 064
Effekt flyttkedja trygghetsboende	3 600	5 400	7 200
Finansiella intäkter	435	408	381
Finansiella kostnader inkl förlusttäckn.bidr.	-5 386	-5 000	-4 418
Resultat 2, Förändring av eget kapital	11 587	11 814	12 066

12.3 Kassaflödesanalys 2018 – 2021

Från verksamheten tillförda medel (tkr)	ÅR 2016	Budget 2017	Budget 2018	FP 2019	FP 2020	FP 2021
Årets resultat	778	5 855	8 854	11 587	11 814	12 066
Justering för av- och nedskrivningar	13 311	15 000	14 393	14 576	14 722	13 359
Justering för gjorda avsättningar	590	0	0	0	0	0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	633	0	0	0	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	15 312	20 855	23 247	26 163	26 536	25 425
Kort fordringar (ökning-/minskning+)	-18 494	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Lager (Ökning-/minskning+)	0	0	0	0	0	0
Korta skulder (ökning+/minskning-)	-11 904	0	0	0	0	0
Jämförelsestörande poster						
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-15 086	22 855	25 247	28 163	28 536	27 425
Investeringsverksamhet						
Investering i materiella anläggningstillgångar	-26 148	-15 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Försäljning av anläggningstillgångar	710	0	0	0	0	0
Kassaflöde efter investeringar	-25 438	-15 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Finansieringsverksamhet						
Nyupptagna lån	20 887	0	0	0	0	0
Amortering av skuld	-5 379	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Förlusttäckningsbidrag	-883	-2 500	-3 500	-3 000	-2 500	-2 000
Ökning långfristiga fordringar	-7 939					
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	6 686	-7 000	-8 000	-7 500	-7 000	-6 500
Årets kassaflöde	-33 838	855	-2 753	663	1 536	925
Likvida medel vid årets början	87 083					
Likvida medel vid årets slut	53 245					

12.4 Balansräkning 2018 – 2021

(tkr)	ÅR 2016	Budget 2017	Budget 2018	FP 2019	FP 2020	FP 2021
Anläggningstillgångar	231 150	225 947	234 150	237 150	240 150	243 150
Omsättningstillgångar	131 992	103 589	128 987	127 987	126 987	125 987
Summa tillgångar	363 142	329 536	363 137	365 137	367 137	369 137
Eget kapital	145 309	153 160	154 163	165 750	177 564	189 630
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	33 624	30 700	32 200	33 700	35 200	36 700
Andra avsättningar	5 436	0	4 436	3 436	1 436	0
Långfristiga skulder	65 575	46 907	61 075	56 575	52 075	47 575
Kortfristiga skulder	113 198	98 769	111 263	105 676	100 862	95 232
Eget kapital, skulder och avsättningar	363 142	329 536	363 137	365 137	367 137	369 137
Borgensåtaganden och ansvarsförbindelser						
Borgensåtaganden	165 858	164 135	161 135	158 135	155 135	152 135
Pensionsförpliktelser	213 415	248 900	211 415	209 415	207 415	205 415
Ansvarsförbindelser	0	0	0	0	0	0

12.5 Sammanfattning**Mandatfördelning i kommunfullmäktige**

vid valen 2010 respektive 2014 såg ut enligt följande:

	2010	2014
Socialdemokraterna	11	11
Centerpartiet	7	5
Moderaterna	3	4
Liberalerna	4	2
Vänsterpartiet	2	2
Kristdemokraterna	1	1
Miljöpartiet	1	1
Sverigedemokraterna	2	5
	31	31

2017 Församling	Förslag till skatt till kommunen	Skatt till landstinget	Förslag till begravnings- avgift	Förslag till avgift till Svenska kyrkan inkl. begravnings- avgift	Kommunal- skatt inkl. kyrkoavgift	Kommunal- skatt exkl. kyrkoavgift
Skattesatser och avgifter					Summa	Summa
Bergsjö	22,51	11,51	0,24	1,46	35,48	34,26
Gnarp	22,51	11,51	0,24	1,49	35,51	34,26
Harmånger- Jättendal	22,51	11,51	0,24	1,49	35,51	34,26
Hassela	22,51	11,51	0,24	1,46	35,48	34,26
Ilsbo	22,51	11,51	0,24	1,46	35,48	34,26

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Befolkning	ÅR	ÅR	ÅR	ÅR	Budget	Budget	FP	FP	FP
Folkmängd 31/12	9 491	9 493	9 490	9 511					
Folkmängd 1/11 året före budgetåret	9 523	9 484	9 485	9 491	9 526	9 487	9 478	9 464	9 447
Medelålder	44,7	44,8	45,0						
0-5 år	623	622	603	600	604	596	592	604	618
6-15 år	970	975	1 007	1 025	1 047	1 064	1 058	1 050	1 036
16-18 år	327	304	291	286	282	287	309	321	321
19-64 år	5 186	5 153	5 108	5 116	5 044	4 989	4 960	4 921	4 891
65 år - w	2 385	2 439	2 481	2 484	2 530	2 561	2 566	2 571	2 581
Totalt SCB's prognos 31/12					9 507	9 497	9 485	9 467	9 447

ÅR=Årsredovisning FP=Flerårsplan

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Personal	ÅR	ÅR	ÅR	ÅR	Budget	Budget	FP	FP	FP
Antal kommunanställda 31/12	775	804	766	789	---	---	---	---	---
Antal årsarbetare	691	722	691	710	---	---	---	---	---

ÅR=Årsredovisning FP=Flerårsplan

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Skattesatser	ÅR	ÅR	ÅR	ÅR	Budget	Budget	FP	FP	FP
Kommunal skattesats	22,61	22,61	22,51	22,51	22,51	22,51	22,51	22,51	22,51
Total skattesats exkl. kyrkoavgift	34,54	34,57	34,44	34,44	35,49	35,49	35,49	35,49	35,49

ÅR=Årsredovisning FP=Flerårsplan

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kommunen s ekonomi	ÅR	ÅR	ÅR	ÅR	Budget	Budget	FP	FP	FP
Likviditet %	133	117	118	117	105	116	121	126	132
Soliditet exkl. ansvarför- bindelse %	41,7	44,4	40,4	40,0	46,5	42,5	45,4	48,4	51,4
Soliditet inkl. ansvarför- bindelse %	-58	-46	-36	-19	-29	-16	-12	-8	-4
Årets resultat	18 138	12 481	7 868	778	5 885	8 854	11 587	11 814	12 066
4 % av skatte- intäkter samt generella statsbidrag före finansnetto	19 836	20 063	20 622	21 869	22 210	22 718	23 174	23 628	24 132
Årets investe- ringar	25 991	12 367	15 216	24 562	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Ansvarför- bindelse exkl. borgens- åtagande	308 259	288 154	258 911	270 436	248 900	211 415	209 415	207 415	205 415
Ansvarför- bindelse exkl. borgens- åtagande kr/invånare	32 479	30 354	27 283	28 434	26 181	22 261	22 079	21 909	21 744
Låneskuld inklusive leasing	59 077	55 907	51 873	65 575	46 907	61 075	56 575	52 075	47 575
Låneskuld inklusive leasing kr/invånare	6 225	5 889	5 466	6 895	4 934	6 431	5 965	5 501	5 036
Amortering	5 017	4 972	5 337	5 379	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Eget kapital	129 326	141 807	145 121	145 309	153 160	154 163	165 750	177 564	189 630
Eget kapital kr/invånare	13 626	14 938	15 292	15 278	16 110	16 233	17 475	18 756	20 073
Finansnetto	-264	-2 579	-687	-536	-1 571	-5 114	-4 951	-4 592	-4 037
Verksam- heternas nettokost- nader RR	466 250	486 523	507 005	545 382	541 844	554 004	562 821	574 307	587 194
Verksam- heternas nettokost- nader RR kr/invånare	49 125	51 251	53 425	57 342	56 994	58 335	59 338	60 664	62 157

ÅR=Årsredovisning FP=Flerårsplan

13 Bilagor

13.1 Bilaga 1: Ordlista

Anläggningstillgångar	Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk. Kan vara immateriella (goodwill m.m.) materiella (mark, byggnader, maskiner m.m.) eller finansiella (aktier, andelar m.m.).
AME	Arbetsmarknadsenheten
Avskrivning	Årlig kostnad för värdeminskning av anläggningstillgångar beräknad utifrån förväntad ekonomisk livslängd.
Avsättningar	Avser ekonomiska förpliktelser som inte är helt bestämda till storlek eller förfallotidpunkt.
Eget kapital	Visar hur stor del av tillgångarna som ej finansierats med främmande kapital (skulder). Består av anläggningsskapital och rörelsekapital.
EKB	Ensamkommande barn
FHV	Företagshälsovård
GMO	Genetiskt modifierade organismer.
HR	Human Resource, personalresurs
HVB-hem	Hem för vård och boende
Internränta	Kalkylmässig kostnad för det kapital (bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar) som utnyttjas inom en viss verksamhet
Kapitalkostnader (kpk)	Benämningen på internränta och avskrivning. Det är denna ersättning förvaltningarna erlägger för gjorda investeringar.
KB	Kommanditbolag
KF	Kommunfullmäktige
KL	Kommunallagen
Kortfristiga fordringar	Fordringar som förfaller till betalning inom ett år.
KPI	Konsumentprisindex, ett mått på prisutvecklingen.
KS	Kommunstyrelsen
Likviditet	Ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. Visar omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder.
LIS-områden	Landsbygdsutveckling i strandnära lägen
LONA	Lokala naturvårdssatsningen
LOV	Lagen om valfrihet
LU	Ledningsutskottet
LUPP	Lokaluppföljning av ungdomspolitiken
Långfristiga fordringar	Fordringar som förfaller till betalning senare än ett år.
Långfristiga skulder	Skulder med en löptid överstigande ett år.
MRSA	Multiresistenta bakterier, Methicillin-resistent staphylococcus aureus
NBAB	Nordanstigs Bostäder AB
NFAB	Nordanstigs Fastighets AB

Nettokostnader	Verksamhetens kostnader minskade med verksamhetens intäkter, bidrag m.m.
NVAB	Nordanstig Vatten AB
Nyckeltal	Ett mått på verksamheten. Exempelvis kostnad per enhet eller tjänster per brukarantal.
OSA	Offentligt skyddat arbete.
OU	Omsorgsutskottet
Omsättningstillgångar	Tillgångar som inte är anläggningstillgångar Exempelvis förråd, fordringar, kortsiktiga placeringar, kassa och bank.
Rörelsekapital	Omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.
SKL	Sveriges Kommuner och Landsting. En arbetsgivar- och medlemsorganisation för Sveriges 290 kommuner och 18 landsting samt regionerna Skåne och Västra Götaland.
SME	Small Medium Enterprises
SNAC	Swedish National Study on Aging and Care
Soliditet	Ett mått på den långsiktiga betalningsförmågan. Visar andelen eget kapital av totala tillgångar.
SÄBO	Särskilt boende, äldreomsorgsboende
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees har fått i uppdrag av FN att se till att flyktingar får skydd i de länder där de söker asyl.
UU	Utbildningsutskottet
Verksamhetstal	Kvantitetsmått på verksamheterna. Exempelvis antalet brukare.
ÅR	Årsredovisning.

13.2 Bilaga 2: Redovisningsprinciper

Budgetering har skett enligt god redovisningssed och enligt Kommunal redovisningslag samt Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Eventuella avvikelser beskrivs under berörd rubrik. Alla belopp och beräkningar är presenterade i respektive års penningvärde.

Kostnads- och intäktsräntor	Har periodiserats.
Långfristiga skulder	Amorteringar budgeteras som kortfristig skuld.
Skatteintäkter	Prognosen för slutavräkning 2017 och 2018 ingår i posten skatteintäkter i resultaträkningen.
Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner	Fr.o.m. redovisningsåret 2002 redovisas löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner när kostnaden uppstått, d.v.s. när lönerna intjänats.
Sociala avgifter	Har redovisats i form av procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen. Arbetsgivaravgiften för december månad har periodiserats.
Personalomkostnadspålägg	Interndeberas verksamheterna med 38,2 procent.
Förändring av pensions- och semesterlöneskuld.	Respektive skuld redovisas som en samlad kostnad för hela verksamheten under verksamhetens kostnader (ökning pensionsskuld inklusive löneskatt och förändring semesterlöneskuld) i resultaträkningen.

Redovisning av pensionsförpliktelser	Fr.o.m. redovisningsåret 1998 redovisas nyintjänade pensionsförmåner dels den individuella delen som i bokslutet redovisas som kortfristig skuld dels resterande delar som en avsättning i balansräkningen och ingår i posten "verksamhetens kostnader" (ökning pensionsskuld inklusive löneskatt) i resultaträkningen. Visstidspensioner avseende förtroendevalda ingår i avsättningen, dock har ej hänsyn tagits till nuvarande kommunalråds intjänande pensionsförmån. Räntan på pensionsförmåner intjänade fr.o.m. 1998 redovisas i posten finansiella kostnader i resultaträkning. Pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Kommunen har ingen förvaltning av medel finansiellt placerat för pensioner vilket innebär att hela pensionsförpliktelsen återlånas i verksamheten. Pensionerna beräknas enligt RIPS-07.
Löneskatt på pensioner	Fr.o.m. 1999 redovisas löneskatt på årets intjänade pensioner och ingår i verksamhetens kostnader (posten "ökning pensioner inklusive löneskatt") i resultaträkningen.
Redovisning av materiella anläggningstillgångar	Upptas till anskaffningsvärde reducerat med avskrivningar. Materiella anläggningstillgångar fördelas på betydande komponenter där komponentavskrivning tillämpas, enligt RKR 11:4.
Korttidsinventarier	För att en investering ska klassas som en anläggningstillgång och därmed fördela kostnaden (avskrivningen) över minst tre år ska investeringen ha en ekonomisk varaktighet av minst tre år samt uppgå till ett värde av lägst ett prisbasbelopp.
Avskrivningar	Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Viss vägledning finns i SKL:s förslag till avskrivningstider. Planenlig avskrivning baseras på ursprungligt anskaffningsvärde och sker utifrån förväntad ekonomisk livslängd. I kommunen påbörjas avskrivningarna månaden efter anskaffning. Huvudsakligen tillämpas följande avskrivningstider: anläggningar 20 till 100 år, maskiner, fordon, inventarier 5-20 år, energianläggningar 10 - 30 år.
Kapitalkostnader	Kapitalkostnad är den ersättning verksamheterna erlägger för gjorda investeringar. Denna räknas enligt nominell metod med 1,75 procent internränta 2017. Kapitalkostnad kostnadsbokförs månaden efter genomförd investering.
Kundfordringar	Kundfordringar har minskats med summan av osäkra fordringar (befarade kundförluster). Kundfordringar äldre än 12 månader bedöms som osäkra.
Leasingavtal	Fr.o.m. redovisningsåret 2003 redovisas nya finansiella leasingavtal i balansräkningen d.v.s. som anläggningstillgång och långfristig skuld. Fr.o.m. årsredovisning 2003 redovisas nyleasade bilar enligt denna princip. Hyresavtal för lokaler samt bostäder redovisas som operationell leasing, är även enligt definitionen operationell leasing.
Redovisning av bredbandsinvestering	Kostnader och intäkter (bidrag länsstyrelsen och EU) i bredbandsprojekten redovisas som anläggningstillgång och planenlig avskrivning påbörjas månaden efter att investeringen är klar.

Extraordinära poster och upplysningar för jämförelseändamål	Extraordinära poster skall avse händelser som saknar tydligt samband med kommunens ordinarie verksamhet, att händelsen ej förväntas inträffa ofta samt att posten uppgår till ett väsentligt belopp. Jämförelsestörande poster är sådana poster som uppgår till väsentliga belopp och påverkar årets resultat men hänförs till annan period.
Klassificering av finansiella tillgångar	Kommunfullmäktige har inte tagit beslut om att placerade medel anses vara ett långsiktigt innehav.
Redovisning av avsättningar, ansvarsförbindelser och eventualtillgångar	En avsättning är på balansdagen säker eller sannolik till sin förekomst men oviss till belopp eller till tidpunkt då den ska infrias. T.ex. pensionskul och täckning av deponi.
Redovisning av immateriella tillgångar	Nordanstigs kommun har inga immateriella tillgångar redovisade.
Redovisning av lånekostnader	Redovisas enligt huvudprincipen d.v.s. lånekostnaden belastar resultatet för den period till vilken de hänförs, oavsett hur de lånade medlen används.
Sammanställd redovisning	Sammanställd redovisning har inte gjorts i budget för 2018 – 2021.

13.3 Bilaga 3: Nordanstigs kommun i ett historiskt perspektiv

Om Nordanstig

Nordanstigs kommun ligger i norra Hälsingland mellan Hudiksvall och Sundsvall.

Kommunen erbjuder en fin livsmiljö med bra och billigt boende och möjligheter till ett rikt liv i samklang med naturen. Kultur- och föreningslivet är omfattande och här finns allt från havsbad till alpin skidåkning i Hasselabackarna. Totalt har kommunen drygt 9 000 invånare.

Namnet Nordanstig

När man vid kommunsammanslagningen 1974 förenade de fyra kommunerna Hassela, Bergsjö, Gnarp och Harmånger, valde man att kalla den nya kommunen Nordanstig. Namnet Nordanstig hade redan då under lång tid använts inom kyrkan som beteckning på ett kyrkligt kontrakt.

Namnet Nordanstig finns omnämnt första gången år 1358 i en köpehandling om Nordanstigsbuldan. Buldan är en tjock linneväv och den tillverkades tydligen i sådan omfattning att man kunde sälja den utanför området där man odlade mycket lin.

Redan under sen järnålder framträdde tre bygdecentra i Hälsingland: Nordanstig, Sunded och Alir. Under tidig medeltid kom kungsgårdar att anläggas i Jättendal, Hög och Norrala. Dessa kungsgårdar tillhörde Uppsala öd, centralmakten.

Under lång tid gick vägen från Sunded till Nordanstig via Rogsta Ilsbo, genom byn Steg, som ligger vid kanten av den bergsrygg som skiljer orterna åt. Man måste alltså ta sig över ”Stejje” för att komma till det område som idag utgör kommunen.

Dialektalt benämnde man tidigare folk i olika byar efter vilken sida av en ås eller mo de bodde på. Således kallades invånarna i Ingesarven och Yttre för ”sönnamogarna”, och folket mellan byarna Skrämssta och Bjåsta bodde på ”Stejje”. Därför är det troligt att folk norr om Steg kallades ”nolastejare” och att det så småningom kom att beteckna det nordöstra hörnet av Hälsingland.

Kommunvapnet

Nordanstigs kommunvapen ritades i början av 1980-talet av Jättendalssonen Paul Persson. Hästen symboliserar kommunens inland som tidigare präglades av skogsbruks- och jordbruksbygd, och fisknätet under anknyter till kusten och fiskenäringen. De sex maskorna i nätet symboliserar de socknar som ingår i kommunen: Hassela, Bergsjö, Gnarp, Ilsbo, Jättendal och Harmånger.

Källa: Boerje Bohlin

13.4 Bilaga 4: Kommunfullmäktiges protokoll 2017-10-02

§ 74

Skattesats 2018 för Nordanstigs kommun.

Fullmäktige ska inför varje nytt år fastställa skattesatsen för Nordanstigs kommun.

Ledningsutskottet har i sitt beredande budgetarbete beräknad intäkterna utifrån en oförändrad skattesats.

Yrkanden

Monica Olsson (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Monica Olssons yrkande och finner det antaget.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsen föreslår att fullmäktige beslutar fastställa skattesatsen för 2018 till 22:51 kronor per skattekrona, det vill säga oförändrad (kommunstyrelsens protokoll § 184/2017).

Fullmäktiges beslut

Fastställa skattesatsen för 2018 till 22:51 kronor per skattekrona, det vill säga oförändrad.

§ 75

Dnr 2017-178

Budget 2018-2021 för Nordanstigs kommun.

Ekonomienheten har sammanställt majoritetens förslag till budget för Nordanstigs kommun 2018-2021.

Beslutsunderlag

1. Ekonomienhetens sammanställning av förslag till budget 2018-2021.
2. Förslag till budget 2018-2021 från moderaterna, liberalerna och kristdemokraterna.
3. Förslag till budget 2018-2021 från vänsterpartiet.
4. Förslag till budget 2018-2021 från sverigedemokraterna.
5. Kommunstyrelsens protokoll § 189/2017.

Yrkanden

Monica Olsson (S), med bifall av Stig Eng (C), yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Tor Tolander (M) yrkar bifall till moderaterna, liberalerna och kristdemokraternas budgetförslag.

Ulrika Jonsäll (V), med bifall av Petra Modée (V), yrkar bifall till vänsterpartiets budgetförslag.

Solveig Wiberg (SD) yrkar bifall till sverigedemokraternas budgetförslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och utse kommunstyrelsens förslag som huvudförslag.

Ett motförslag ska utses. Ordföranden ställer proposition på Tor Tolanders, Ulrika Jonsälls och Solveig Wibergs yrkanden och finner Tor Tolanders yrkande antaget som motförslag.

Ordföranden ställer därefter proposition på kommunstyrelsens förslag och Tor Tolanders yrkande och finner kommunstyrelsens förslag antaget.

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande propositionsordning:

Den som stöder kommunstyrelsens förslag röstar Ja.

Den som stöder Tor Tolanders yrkande röstar Nej.

Forts. § 75

Omröstningsresultat

Med 17 Ja-röster för kommunstyrelsens förslag mot 5 Nej-röster för Tor Tolanders yrkande antar fullmäktige kommunstyrelsens förslag. Sex ledamöter avstod från att rösta (se omröstningsbilaga).

Fullmäktiges beslut

1. Anta att beräkningsgrunden för 2018-2021 års skatteintäkter och generella statsbidrag grundas på följande invånarantal

1 november 2017	9 487 personer
1 november 2018	9 478 personer
1 november 2019	9 464 personer
1 november 2020	9 447 personer

2. Anta fullmäktiges finansiella mål

- Verksamhetens nettokostnader plus finansnetto exklusive intäkter av engångskaraktär ska vara högst 98 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift för vardera åren 2018-2021.
- Investeringsvolymen för innevarande år bör lägst motsvara årets avskrivning. Årets investeringsvolym samt ombudgetering från föregående år får högst motsvara årets avskrivningar gånger tre.
- Soliditeten inklusive total pensionsskuld ska förbättras årligen.
- Likviditeten ska vara lägst 100 procent, d.v.s. omsättningstillgångarna ska vara högre än de kortfristiga skulderna.
- Samtliga investeringar bör finansieras med egna medel och/eller specifika bidrag.
- Kommunen ska amortera låneskulden med minst 6 procent per år.

3. Utöver tilldelning till kommunstyrelsens verksamheter:

- 1 500 tkr budgeteras 2018-2021 till kommunstyrelsen att hantera såsom Projektbidrag och Visionsbidrag enligt beslutade fördelningsdirektiv.
- 500 tkr budgeteras 2018-2021 till kommunstyrelsens förfogande.
- 1 402 tkr budgeteras till omställningskostnader m.m. för 2018.

4. Tilldela kommunstyrelsen uppdrag, mål samt resurstilldelning 535 672 tkr i nettokostnader för år 2018. Drifts- och underhållsbidrag inom föreningsbidragen ökas med 500 tkr till 990 tkr.

Forts. § 75

5. Kommunstyrelsen ger i uppdrag till verksamheterna att fortsätta uppdraget från Kf § 113/2014. En strukturell förändring framförallt avseende skola och omsorg 2015-2018 och framöver. Kommunstyrelsen beslutar att ha en mer långsiktig planering, politiskt prioritera långsiktighet och använda befintliga resurser förnuftigt. En budgetanpassning av verksamheternas kostnader behövs till och med 2018 med cirka 15 miljoner kronor.
6. Hagebo ska kvarstå som särskilt boende och delar av Hagängsgården omvandlas till trygghetsboende.
7. Tilldela kommunstyrelsen uppdrag, mål samt resurstilldelning 555 152 tkr i nettokostnader exklusive ospecificerat effektiviseringskrav för år 2019.
8. Tilldela kommunstyrelsen uppdrag, mål samt resurstilldelning 567 496 tkr i nettokostnader exklusive ospecificerat effektiviseringskrav för år 2020.
9. Tilldela kommunstyrelsen uppdrag, mål samt resurstilldelning 586 289 tkr i nettokostnader exklusive ospecificerat effektiviseringskrav för år 2021.
10. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utarbeta åtgärder för de ospecificerade effektiviseringskrav på 9 814 tkr 2019, 12 014 tkr 2020 samt 16 127 tkr 2021 som finns i budgetförslaget.
11. I de fall olika mål som fullmäktige uttalat skulle komma i konflikt med ramen så gäller att ramens storlek går i första hand fram till dess fullmäktige fattar annat beslut.
12. Anta ansvarstilldelningen i Mål och budget 2018-2021:
Fullmäktige beslutar om kommunstyrelsens uppdrag och mål samt resurstilldelning.
Kommunstyrelsen fördelar kommunstyrelsens uppdrag och mål samt resurser på och mellan verksamheterna.
Kommunchef fördelar uppdrag och mål samt resurser på och mellan programpunkterna inom respektive verksamhet.
Verksamhetschef fördelar uppdrag och mål samt resurs inom respektive programpunkt.
Enhetschef fördelar uppdrag och mål samt resurser inom sin enhet.

Forts. § 75

13. Anta investeringsutrymme för 2018-2021

2018	20 000 tkr
2019	20 000 tkr
2020	20 000 tkr
2021	20 000 tkr.

Resurser till investeringar inom verksamheten Renhållning kan tilldelas genom extern upplåning. Kräver dock ett särskilt beslut avseende upplåning till kommunfullmäktige.

14. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att nästkommande sammanträde fördela 2018 års investeringsbudget på specifika projekt preciserade med syfte, tidsplan och investeringskalkyl.

15. I övrigt anta förslag till Mål och budget 2018-2021.

16. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att omgående påbörja mål och budgetarbetet avseende 2019-2022.

Ajournering

Sammanträdet ajourneras mellan kl. 21:45-21:55 för politiska överläggningar.

Nordanstigs kommun

Box 56, 820 70 Bergsjö

0652-360 00

kommun@nordanstig.se

www.nordanstig.se

Nordanstig *Naturligtvis* – Här förverkligar du dina livsdrömmar